

Til: Energistyrelsen, Center for Tele

Fra: Regional Udvikling

Dato: 31. maj 2018

Brevid: 3581985

Regional Udvikling

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf.

regionaludvikling
@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Høringssvar Bredbåndspuljen 2018

Region Sjælland ser fortsat positivt på, at Staten viderefører bredbåndspuljen til understøttelse af en bedre bredbåndsdækning. At puljen fra 2018 har fokus på landområder er vi naturligvis særligt glade for.

Det er positivt, at der med Teleforliget er blevet afsat flere penge til bredbåndspuljen, så puljen er på 100 mio. kr. Men det er stadig langt fra nok til at løse problemet.

Region Sjælland har som målsætning, at alle borgere skal have en optimal fysisk og digital infrastruktur, der forbinder borgere og virksomheder til hinanden og til den øvrige verden. Region Sjælland deler Statens målsætning for 2020 om, at alle regionens borgere og virksomheder skal have en forbindelse på 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

Hvis Region Sjælland også i fremtiden skal være et godt sted at bo, arbejde og drive virksomhed, er det helt afgørende, at gøre noget ved regionens digitale udfordring: Ud af regionens 425.000 adresser kunne 95.000 adresser i 2017 søge om støtte fra bredbåndspuljen, fordi deres forbindelse lå under 10/2 Mbit/s.

Region Sjælland var sidste år den region, der opnåede flest midler (33,5 mio. kr.) fra bredbåndspuljen. Derved opnåede 1.222 adresser i regionen hurtigere bredbånd. Der er langt igen op til de 95.000 adresser.

På baggrund af ovenstående har Region Sjælland følgende kommentarer til bredbåndspuljen for 2018:

- En bredbåndsforbindelse er kun noget værd, hvis den er hurtig og fremtidssikret. Derfor bør den nationale målsætning suppleres med, at der skal være adgang til 1 Gbit/s i hele Danmark i 2025 i stedet for at holde fast i målsætningen om 100/30 Mbit/s. Dataforbruget stiger konstant, og landdistrikterne risikerer at blive sorteper, når nye, digitale teknologier tages i brug.
- Grundlæggende skal puljen skal være større, så vi kan få sat turbo på udrulningen og opfylde de regionale, nationale og europæiske mål for bredbåndsdækning.

- Landets kommuner har brug for hjælp til at organisere og skabe mere smidige rammer for etablering af bedre internet hos borgerne og i de kommunale institutioner. Bredbåndpuljen burde fremover også kunne anvendes til at hjælpe kommunerne med at organisere rammerne for dette. Eksempelvis ved støtte til ansættelse af kommunale bredbåndkonsulenter.
- Tre år er lang tid at vente på at få hurtigere bredbånd. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt, at man som borger ikke er tilskudsberettiget, hvis der er udsigt til bedre dækning indenfor en periode af tre år.

Venlig hilsen
David Meinke
Udviklingschef i Region Sjælland

Energistyrelsen

Sendt per mail til: tele@ens.dk

1. juni 2018

Høringssvar vedr. den statslige bredbåndspulje

SE/Stofa takker indledningsvist for høringen og skal bemærke, at det er relevant og vigtigt for udviklingen af Danmark, at sikre at alle danskere har adgang til højhastighedsbredbånd. SE har derfor også på egen hånd oprettet en særlig bredbåndspulje på 300 mio. kr. som har til hensigt at fremme dækningen i Syd- og Sønderjylland, hvor der ikke er et kommercielt grundlag. Afgørende for den statslige pulje er, at den bør respektere det private markedes investeringer og sikre en effektiv anvendelse af skattemidler. De nedenstående bemærkninger er afgivet ud fra disse hensyn.

Tilskudsberettigede adresser

SE/Stofa støtter, at bredbåndspuljen fokuseres mod områder, som på grund af geografi og befolkningsdensitet har sværere ved at opnå en kommerciel dækning med moderne digital infrastruktur.

SE/Stofa anerkender dog samtidig, at der er områder i by-kommuner, som ikke har en relevant bredbåndsdækning, fx i København, og som med forslaget i bekendtgørelsen ikke længere kan ansøge om støtte. Årsagen til den dårligere dækning fx i visse områder i Storkøbenhavn skyldes dog snarere konkurrenceproblemer, og bør derfor løses gennem en indsats for at forbedre konkurrencen. SE/Stofa kan ikke med den første politik fra regeringen eller fra den uafhængige teleregulators side se, at denne udfordring er adresseret tilstrækkeligt.

Men det ændrer ikke ved, at SE/Stofa er enige i, at statsstøtte skal møntes på områder hvor kommerciel dækning er svær at opnå på grund geografi og befolkningsdensitet – som er udfordringer, der ikke umiddelbart kan løses på anden vis.

Ekstra point for landzone-adresser

SE/Stofa støtter grundlæggende, at det giver ekstra point i pointmodellen for landzone-adresser i land- og yderkommuner. Det skal dog bemærkes, at dette nye kriterie blot udgør 10 %. Man kan overveje at sætte den op.

Maksimalgrænse for projektstørrelse

Det er uklart hvorfor det foreslås at nedsætte grænsen for maksimalpoint for projektstørrelse

fra 100 til 50 adresser. Hensynet om fokusere puljen på projekter, der har svært ved at opnå kommerciel dækning er prisværdig, men dette hensyn bør adresseres under andre kriterier, primært kriteriet om de samlede omkostninger, som er en direkte afspejling af hvor kommercielt et projekt er, se nedenfor. Kriteriet om projektstørrelse, er derimod egnet til at prioritere projekter, hvor bredbånd udrulles mest effektivt. Jo større projekterne er desto mere effektivt kan der generelt udrulles, og dermed sikre bedre dækning for statsmidlerne.

Hvis størrelsen skal sættes ned, kan man overveje at sætte grænsen til omkring 80-85 adresser, som er det omfang, hvor projekterne tager et spring i omkostninger. Med 80-85 adresser kan man fx nøjes med en enkelt skab. Fiber er i praksis den mest anvendte form og netudbygningen ligner typisk hinanden hos de fleste selskaber.

Maksimalt gennemsnitligt tilskud

SE/Stofa støtter, at den gældende grænse for maksimal støtte pr. projekt fjernes. SE/Stofa har tidligere kritiseret grænsen, idet den umuliggør projekter i særligt udfordrede områder, som netop har brug for statsstøtte. Det er derfor positivt, at man politisk har ændret holdning til dette spørgsmål.

Det er fint, at man fastholder at støtteintensiteten ikke må overstige 2/3 af projektets omkostninger.

Det kan dog undre, at man samtidig bevarer kriteriet i pointmodellen om, at jo lavere pris pr. forbindelse jo flere point giver projektet. Det modarbejder fuldstændigt retningen i ovenstående ændring og bevirker fortsat, at projekter, der er tættest på at være kommercielle, opnår flest point og dermed støtte. Kriteriet bør udfases.

Gennemsnitlig betaling

SE/Stofa noterer sig at egenbetalingen øges fra 2.000 til 4.000 kr. Det er positivt, at man overgår til, at egenbetalingen blot skal være gennemsnitlig således at hvis der fx er virksomheder eller blot private med et meget stort behov, der vil betale mere end egenbetalingen, så kan andre betale et mindre beløb. SE/Stofa vurderer ikke, at en opjustering af egenbetalingen får en negativ betydning for udmøntningen af puljens midler, såfremt egenbetalingen stiger op til 3.000 kr. Over 3.000 kan størrelsen på egenbetaling få en negativ effekt for tilslutningen til bredprojekter ifølge Stofas erfaring.

Administrativt bøv l at indberette al dækning

SE/Stofa skal gøre opmærksom på, at der er betydelige administrative byrder med indberetning af dækningsdata. I den forbindelse skal det igen nævnes, at EU's statsstøtteregler ikke stiller krav om, at dækning for hele landet skal indrapporteres men blot de områder, hvor der påtænkes at yde statsstøtte. Der er derfor tale om en voldsom overimplementering af EU's statsstøtteregler, at danske televirksomheder skal redegøre

præcist for deres nuværende og ikke mindst kommende dækning for hele landet.

Det skal understreges at SE/Stofa fuldt ud støtter Tjekditnet men den grad af præcision som der kræves til brug for udbetaling af statsmidler, fx om en given forbindelse har 9 eller 11 Mbit/s, overføres nu til vores indberetning af data for hele landet.

Åben engrosadgang

Vi mener fortsat, at man bør tilstræbe at få en EU-godkendelse med puljen så man kan fastsætte mere relevante krav i forhold til åben engrosadgang. SE/Stofa er helt med på statsstøtte gives med krav om åben adgang, men et krav om dobbeltkabling med tomrør i områder uden kommerciel interesse er ikke et relevant krav – det fordyrer bare bredbåndsprojekterne unødigt.

Det kan i øvrigt nævnes, at TI er kommet med en fælles branchestandard for denne dobbelte tomrørs-dækning, som vi fortsat ikke har fået godkendelse på fra Energistyrelsen. Standarden opfylder i vores optik kravene fra EU herunder om plads til flere udbydere. Styrelsen bør drøfte med EU-Kommissionen om man vil godkende standarden.

"Frysning" af listen over tilskudsberettigede husstande, § 3 stk. 4.

SE/Stofa skal endelig kvittere for ændringen i § 3, stk. 4 hvor man "fryser" listen over de tilskudsberettigede husstande. Tidligere har det været forbundet med store administrative byrder og ikke mindst ærgrelser lokalt i de enkelte projekter, at husstande skulle tages ud af et etableret projekt som følge af en ændret opgørelse af listen over tilskudsberettigede husstande. Det har betydet, at projekterne skulle laves om, og nogle projekter forsvandt helt.

Med venlig hilsen

Morten Kristiansen

SE/Stofa

Foreningen Hårbølle Vindebæk Fibernet

V/ Preben Christian Hansen, Slotshavevej 19 Mobil 5161 5731 E-post: skovbrvn@post7.tele.dk

Vindebæk, den 01. juni 2018

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energistyrelsen

Amaliegade 44,

1256 København K.

Tele@ens.dk;

HØRINGSSVAR vedr. udkast til bekendtgørelse om bredbåndspuljen 2018.

Undertegnede er formand for en forening, som modtog tilsagn om støtte til forsyning af tre projekter i 2016 puljen, hvor Energistyrelsen vedholdende fastholder, vi skal forsyne alle adresser, også alle adresser der allerede er forsynet med fibernet. Foreningen har således meget stor interesse i at puljen bliver administreret forvaltningsmæssigt korrekt, i overensstemmelse med lovgivningen og de politisk besluttede formål for bredbåndspuljen.

Mine konkrete forslag til ændringer i bekendtgørelsen vender jeg tilbage til. Først må jeg meget kort orientere om en rød tråd gennem nogle af vore hidtidige oplevelser i administrationen af puljen, idet disse oplevelser forklarer og begrundet vore ændringsforslags relevans.

Efter jeg på partnerskabets vegne accepterede Energistirelsens tilsagn om støtte i december 2016 har et forsyningsselskab fysisk etableret infrastruktur og forsynet en del af de adresser vi har modtaget tilsagn til.

Vi ansøgte derfor om Energistirelsens godkendelse af ændrede projekter, hvor de adresser, der har modtaget højhastigheds fibernet, var sorteret fra. De ændrede projekter opfyldte fortsat samtlige tildelingskriterier. Den 14. marts 2017 efter 2½ måneds sagsbehandling modtog vi afgørelse fra Energistirelsen, om at Energistirelsen ikke kan godkende følgende tre ændringer:

- Ændring af kortlægningen, herunder fjernelse af adresser på grund af nye oplysninger om dækning, eller at adresser ikke er blevet korrekt registreret tidligere.
- Nedsættelse af egenbetalingen. Hvis projekterne slås sammen til ét projekt, vil den enkelte adressers oprindelige egenbetaling skulle fastholdes.
- Fastholdelse af tilskudsbeløbet. Tilskudsbeløbet skal reduceres på baggrund af det nye budget, og tilskuddet kan ikke blive højere end den tilskudsprocent projekterne fik ved tilsagnet om tilskud. Hvis projekterne slås sammen beregnes en ny fælles tilskudsprocent på baggrund af oplysningerne i de oprindelige ansøgninger.

Ingen af disse nye betingelser har hjemmel noget sted, hverken i tilsagnsbrevet, i aktstykket, i betænkningen eller i forligstekst. I de følgende uger begrundede Energistirelsen i en telefonsamtale og pr mail de nye kriterier i en påstand om, at formålet med projektet skal forstås som

gennemførelse som ansøgt, og at der i tilsagnsbrevets/bekendtgørelsens formulering om at Energistyrelsen kan godkende ændringer ligger at Energistyrelsen også kan lade være med at godkende, uden yderligere begrundelse forstås.

Ultimo marts 2017 ændrede Energistyrelsen besvarelsen af et spørgsmål på portalen, idet Energistyrelsen tilføjede sætningen: "Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt." Denne sætning har ikke hjemmel noget sted, hverken i tilsagnsbrevet, i aktstykket, i betænkningen eller i forligstekst.

På trods af at bredbåndspuljen 2016 og 2017 var en samlet toårig forsøgsperiode, som skulle forløbe i to år på de for puljen fastsatte betingelser, og dernæst evalueres, så udsendte Energistyrelsen i juni 2017 en ny vejledning for 2017. I denne nye vejledning blev det nye formål med puljen skrevet ind i afsnit 2.14. (Vejledningen blev sendt i høring i april 2014, hvor vi meddelte høringssvar).

Da Energistyrelsen uden begrundelse ikke vil meddele os godkende vort fortsættende projekt klagede vi omgående til ministeriet over Energistirelsens afgørelse og administration af puljen.

Den 30. august 2017 modtog vi ministeriets afgørelse, hvor ministeriet fastholdt Energistirelsens afgørelse. Denne afgørelse fra ministeriet skal ses i lyset af at den medarbejder, som behandlede sagen i ministeriet, tog imod tilbud om ansættelse i Energistyrelsen i det team, hvis afgørelse og administration, vi klagede over.

Vi har gentagne gange klaget over afgørelserne og redegjort tydeligt for at begge afgørelser er i åbenlys modstrid med aftaleretlige og forvaltningsretlige grundprincipper, og at der helt tydeligt også er et habilitetsproblem i klagebehandlingen. Alle klager er blevet afvist af Energistyrelsen.

Den 23. maj modtog vi et 3 sider langt brev fra ombudsmanden, heri oplyser hun at ministeriet i telefonsamtale den 20. april 2018 oplyste at ministeriet endnu ikke har truffet afgørelse i anledning af foreningens klage over Energistirelsens behandling af sagen og det rejste habilitetsspørgsmål.

Ombudsmanden beder i brevet undertegnede om at vente, til Energi- Forsynings- og Klimaministeriet har svaret på klagen over Energistirelsens behandling af sagen og det rejste habilitetsspørgsmål, før jeg tager stilling til om der er grundlag for at klage til ombudsmanden igen. Og hun gør i den forbindelse opmærksom på at klagefristen i særlige tilfælde kan forlænges (§13 stk. 3 og 4 i ombudsmandsloven), og at hun har besluttet, at forlænge klagefristen i denne sag, sådan at foreningen får 8 uger til at klage over Energistirelsens og Energi- og Forsynings- og Klimaministeriets afgørelser af henholdsvis 14. marts 2017 og 30. august 2017 og de efterfølgende afslag på at genoptage sagen, selv om vi måske først modtager svar fra ministeriet efter den normale frist på et år er udløbet.

Som det fremgår af ovenstående forløb med afgørelserne og den efterfølgende tilføjelse af sætningen: "Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt." først i dokument på Energistirelsens portal, dernæst i vejledningen for 2017 puljen, samt fremsættelse af jobtilbud og ansættelse af medarbejder der er i gang med at sagsbehandle klage, tegner der sig et billede af en ulovlig administration af bredbåndspuljen. Der er intet sted i det foreliggende tilsagnsbrev, i lovgrundlag, i hidtidige bekendtgørelser hjemmel til at indføre de ovenstående tre betingelser og ikke hjemmel til at tilføje sætningen: "Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt."

Denne mangel på lovhjemmel er sandsynligvis årsagen til at Energistyrelsen nu søger en form for hjemmel meddelt via det foreliggende udkast til bekendtgørelse. Problemet for ministeren og ministeriet består i, at det herefter kommer til at fremstå, som at det er ministeren og ministeriet der bemyndiger Energistyrelsen til at administrere puljen uden lovhjemmel.

Det foreliggende udkast til Bekendtgørelse om bredbåndspuljen 2018 er oplyst udarbejdet i Energistyrelsen og godkendt udsendt i høring af ministeriet. Dokumentet er signeret af Lars Christian Lilleholdt / Morten Bæk, men Lars Christian Lilleholdt har ifølge foreliggende oplysninger, hverken set eller godkendt udkastet til bekendtgørelsen, inden det blev sendt i høring.

I afgørelserne til os har Energistyrelsen og ministeriet krævet at projekterne skal gennemføres som ansøgt, dvs. krævet at alle adresser skal forsynes uanset om nogle adresser er forsynet på kommercielle vilkår.

Denne betingelse, om at forsyne adresser der allerede er forsynede og som er i direkte modstrid med teleforliget, har Energistyrelsen nu også skrevet ind i bekendtgørelsen for 2018 i §3 stk. 4 på følgende måde:

Energistyrelsen fastsætter en frist for indsigelser i forhold til, hvilke adresser der kan modtage tilskud. Efter udløbet af denne frist vil det ikke længere være muligt at gøre en adresse tilskudsberettiget eller fjerne adressens mulighed for tilskud. Dog kan Energistyrelsen frem til tidspunktet for afgørelser om tilskud ændre adressers status i kortlægningen, såfremt dette skyldes fejl i BBR-registret. Efter Energistirelsens afgørelser om tilskud kan der ikke foretages ændringer i kortlægningen.

De tre sidste punktumner er i modstrid med bredbåndspuljens formål, i modstrid med såvel aktstykke som teleforliget. De tre sidste punktumner skal naturligvis slettes, sådan disse nye urimelige betingelser helt udgår.

Ændringer i projekter skal naturligvis kunne foretages og godkendes gennem hele projektforløbet helt frem til udbetalingstidspunktet. F.eks. hvis: 1) adresser bliver forsynet på kommercielle vilkår, 2) adresser alligevel vil deltage eller 3) adresser vil træde ud. 4) adresser ændres i BBR-registret. Der kan ikke gives en forvaltningsretlig lovlig begrundelse for de sidste tre punktumner i §3 stk. 4.

De enkelte adressers tilsagn om deltagelse gælder jo juridisk set kun i forhold til sammenslutningen eller foreningen, og er jo slet ikke et juridisk bindende tilsagn for en ny ejer af en adresse i forhold til den efterfølgende konkrete aftale mellem ejer og den valgte leverandør.

I §4 stk. 3 er sidste punktum: "Ansøgeren skal efter anmodning fra Energistyrelsen aflevere yderligere oplysninger, der er nødvendige for at vurdere ansøgningen", er i strid med udbudsretslike regler om behandling af indkomne tilbud. Jf. princippet om ligebehandling af tilbudsgivere /ansøgere må ingen tilbud/ansøgning ændres i perioden fra ansøgningsfristens udløb til tilsagn er givet. Såfremt et tilbud/ansøgning ikke er fyldestgørende oplyst skal tilbuddet jf. erklæres ikke konditionsmæssigt og fjernes fra bunken med tilbud/ansøgninger.

§4 stk. 4 hele dette stykke er i strid med ligebehandlingsprincippet og foreslås ændret til f.eks.: Hvis en fyldestgørende ansøgning ikke er modtaget ved ansøgningsfristens udløb erklæres ansøgningen for ikke konditionsmæssig og fjernes fra bunken med indkomne ansøgninger.

§5 4) Der tilføjes: Foreninger skal ikke vedlægge fuldmagter.

Vedrørende §8 er der stort behov for en lille præcisering af disse regler. Den hidtidige formulering er blevet bevidst misfortolket af Energistyrelsen med store fejlagtigførelser og forsinkelser til følge.

Formuleringen i §8 stk. 1 skal ændres f.eks. til: Energistyrelsen kan efter ansøgning godkende, at et projekt ændres, herunder en eventuel udsættelse af projektets afslutningsdato, jf. §5. Ændringen bliver godkendt, når det ændrede projekt er i overensstemmelse med bredbåndspuljens formål, og fortsat opfylder kriterierne for tilskud på tildelingstidspunktet. I forbindelse med godkendelse af ændringer fastsættes et nyt budget. Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forhold til det oprindelige. Ansøgning om ændringer kan forventes besvaret af Energistyrelsen inden 10 arbejdsdage.

Den nye tilføjelse i §8 Stk. 1 Fjerde punktum: " tilskudsprocenten kan ikke være højere end den oprindelige" er en unødvendig og uacceptabel regel. Det er den, fordi en fastlåsning af tilskudsprocenten vil gøre projekterne urimeligt sårbare overfor selv små ændringer. Fastlåsning af tilskudsprocenten vil typisk føre til at projekter der bliver udsat for udefra kommende ændringer helt må opgives. Fastlåsning af tilskudsprocent er en ny regel, som hindrer fremme af formålet med bredbåndspuljen. Da alle afgørelser jf. forvaltningsretten ikke alene skal have hjemmel i aktstykket, men også skal fremme formålet med bredbåndspuljen, dvs. fremme forsyning af boliger, sommerhuse og virksomheder, som ikke kan forsynes på kommercielle vilkår, vil stort set alle afgørelser om ændringer være tvunget til at ændre tilskudsprocenten for at afgørelsen kan fremme formålet.

I forsøgsperioden 2016-17 blev tilskudsprocenten alene brugt ved rateudbetalinger. Der er ingen hjemmel i teleaftalen til at lade tilskudsprocenten indgå, som et procenttal, der skal holdes fast, når andre forhold ændres. Procenten er uegnet i bredbåndspuljesammenhæng, hvor eneste objektive evalueringskriterie er den samlede pointscore.

Hvis en gruppe tætliggende boliger melder fra, f.eks. fordi de kan blive forsynet på kommercielle vilkår, så ændres anlægsprisen, hvorved den gennemsnitlige udgift til etablering af nettet øges uden at etableringsudgiften ændres. Fastlåsning af tilskudsprocenten bevirker derfor kun at de tilbageværende adresser skal påtage sig den samlede økonomiske risiko forbundet med andre falder fra. Der er ikke hjemmel i teleforliget til at pålægge de enkelte borgere denne store økonomiske risiko. Princippet skal være, at når det ændrede projekt fortsat opfylder kriterierne for tilsagn på tildelingstidspunktet, så bliver det godkendt i løbet af få dage.

Den generelle bemyndigelse til Energistyrelsen, der fremgår af §9 stk. 5, har ikke hjemmel i teleaftalen. Det bør præciseres at regler og kriterier skal fremme formålet med bredbåndspuljen, som formålet er formuleret i teleaftalen.

Bestemmelsen i §12 Stk. 5 om at ansøgeren skal efter anmodning fra Energistyrelsen aflevere yderligere oplysninger, der er nødvendige for at vurdere ansøgningen skal præciseres til at det skal fremgå entydigt inden annoncering og prisindhentning fra leverandører, hvilke oplysninger der skal afleveres helt frem til udbetaling. Fordi alle krav har indflydelse på prisen, skal krav oplyses sådan de kan prissættes inden tilbud afgives.

§12 stk. 5 og §13 stk. 1 er to forskellige formuleringer af samme regel.

På grund af de tydelige habilitetsspørgsmål, der er opstået mellem ministeriet og Energistyrelsen ved ansættelse af Energistyrelsens direktør, som departementschef skal der findes en mere uvildig klageinstans, det kan f.eks. være Ankestyrelsen.

Åben netadgang. Kravet om åben netadgang udløber i den nuværende pulje efter 10 år. Forbrugerne har således kun åben netadgang i 9½ år. Dvs. i perioden fra udløbet af de første 6 måneders bindingsperiode til 10 årsdagen. Denne betingelse giver netudbyderne kun 6 måneder til at afskrive deres investering, hvilket fører til at der i bredbåndspulje projekterne betales væsentligt højere tilslutningsbetalinger end i de kommercielle lukkede net, der kan regne med betydeligt længere afskrivningsperiode. Såfremt puljen ændres således kravet om åbenhed udskydes fra udløbet af bindingsperioden til f.eks. 5,6,7,8,9 eller 10 år efter etableringen, vil netleverandøren få en sædvanlig forretningsmæssig sikkerhed for at nettet genererer indtægter i den valgte årrække, hvorved tilslutningsbetalingen kan reduceres. Og forbrugerne vil opleve at de på sigt får adgang til et reelt åbent net.

Et net, som kun er åbent i en begrænset periode på 9½ år opleves ikke, som et åbent net.

Forslag til præcisering af vejledning

Vejledningen skal renses for subjektive regler uden hjemmel i teleforligsaftalen.

Ved et sammenhængende område forstås et område bestående af en eller flere adresser. Et område bestående af en enkelt adresse er også et sammenhængende område. Der er ikke hjemmel i teleforliget til at enkeltadresser ikke kan modtage tilskud, sådan som det fremgår flere steder i vejledningen.

Side 7/30 og side 10/30. Der er ikke lovhjemmel til at påstå at annoncering af projekter skal gå om ved ændring i adresser. Annonceringen er alene en opfordring til at tilkendegive ønske om at afgive tilbud på projekter. Selve udbudsdokumenterne fremsendes særskilt til de bydende der henvender sig og her er det vigtigt med ligebehandling af de bydende, men det tager sammenslutningerne sig af.

Side 15/30 Afsnit 2.12 Om vurdering af ansøgninger. Det fremgår at Energistyrelsen planlægger med ikke at behandle ansøgningerne lige, idet Energistyrelsen vil kontakte udvalgte ansøgere og give dem lejlighed til at ændre deres ansøgninger. Det er ikke i orden. Alle ansøgere og leverandører skal jf EU udbudsretslige regler behandles ens. Det skal ikke være muligt at ændre i adresser i perioden fra tidspunktet hvor ENS adressekort låses fast og frem til tildelingstidspunktet. I denne periode skal flere leverandører regne tilbud på lige vilkår og efter ansøgningsfristen skal tilbuddene evalueres på de samme lige vilkår uden ændringer i adresselisten.

Side 17/30 fremgår at det projekt som ligger på grænsen til tilskud inden tilsagn gives også får mulighed for at ændre budget herunder egenbetaling. Det er ikke i orden. Sådanne ændringer må foretages efter i tilsagnsbeløb er meddelt.

Side 17/30 i afsnit 2.14. Sætningen: "Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt", er ulovlig og i modstrid med teleaftalen og aktstykke. Sætningen skal slettes.

Side 18/30 I andet afsnit er skrevet at det ikke er muligt at ændre egenbetalingen efter ansøgningsfristen. Sætningen er i direkte modstrid med foregående side i vejledningen, hvor

egenbetalingen kan ændres. Sætningen fremmer på ingen måde formålet med puljen og er dermed forvaltningsmæssig ulovlig. Reglen skal udgå.

Afgørelse om ændrede projekter fortsat er tilskudsberettigede skal træffes på akkurat samme måde som teleforligskredsen har besluttet dvs. efter pointmodellen. Hvis projektet fortsat har tilstrækkeligt pointtal for tilsagn skal det godkendes.

Disse ovenstående bemærkninger håber jeg vil blive taget alvorligt og ikke gemt af vejen.

Med venlig hilsen
Preben Hansen
Foreningen Hårbølle Vindebæk Fibernet

Høringssvar på bredbåndspuljen 2018

Region Hovedstaden mener, at det er positivt, at staten understøtter bredbåndsdækningen via bredbåndspuljen. Det er en vigtig dagsorden at få skabt en stabil, hurtig og sikker digital infrastruktur, som kan danne grundlag for at borgere og virksomheder kan bosætte sig overalt i landet – med adgang til telemedicinske løsninger, intelligent energistyring, hjemmearbejdspladser og stort set alt andet i vores liv som er koblet op via internettet.

Derfor er det fint med den nationale målsætning om 100mbit/s download og 30mbit/s upload i 2020, men desto mere bekymrende at vi er langt fra at nå målet. Alene i Region Hovedstaden er der i maj 2018 hele 100.000 boliger og virksomheder, som ikke har adgang til internet med den hastighed. Regionrådsformand Sophie Hæstorp Andersen udtalte i forbindelse med teleforligets offentliggørelse:

"Med de få ekstra midler, der er afsat til bredbåndspuljen, bliver der ganske enkelt ikke tale om 'digitale motorveje', men 'grusstier' – og hovedstaden, som også har områder med langsomt internet, kan slet ikke ansøge om midler fra bredbåndspuljen. Det risikerer at bremse hovedstaden som lokomotiv for erhvervsudviklingen, som hele tiden bliver mere og mere baseret på digitale løsninger. Vi anerkender behovet for en målrettet indsats i de tyndt befolkede områder, som har de største udfordringer. Men der bør også være en storbyindsats"

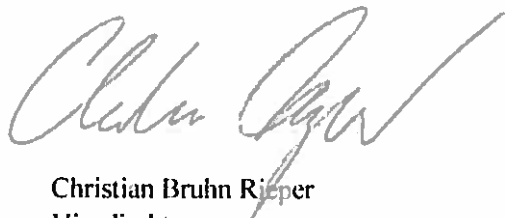
År 2020 er lige om hjørnet og der er behov for nye målsætninger, som er endnu mere ambitiøse ift. at skabe grundlag for fremtidens samfund med digitale og kompetente borgere, virksomheder og myndigheder. Både EU, Tyskland, Sverige, Belgien m.fl. har sat målsætninger om at være gigabit samfund i 2025 – Danmark bør også være med i den digitale førsteliga, hvis vi skal kunne konkurrere internationalt. Og det bør den statslige bredbåndsindsats og bredbåndspulje også afspejle.

Den markedsbaserede udvikling kan kun sikre bredbåndsdækningen til en vis grad. Hvis vi skal lykkes med den relevante og nødvendige bredbåndsmålsætning, så er der behov for flere midler til i bredbåndspuljen, større mandat til at kommuner og regioner kan hjælpe og støtte bredbåndsudrulning, samt fokus på at finde andre og nye metoder og finansieringskilder til at nå målsætningen.

Konkret mener vi at:

- Bredbåndspuljen bør have flere midler, så der er en større mulighed for at nå den nationale bredbåndsmålsætning for 2020.
- Regionerne bør have mulighed for at søge puljen på vegne af borgere og virksomheder, på samme vis som kommuner.
- Der bør være en storbyindsats for de områder, hvor markedet ikke ruller ud på eget initiativ. På trods af den offentlige debat, så er der mange områder i Stor-københavn, bl.a. i Ballerup Kommune, som har dårlig dækning, i praksis under 10mbit/s download, og hvor markedet ikke er villige til at investere i fornyelse af den digital infrastruktur.
- Der bør også være en indsats ift. de mange adresser som ikke har adgang til internetforbindelse svarende til den nationale målsætning om 100mbit/s download og 30mbit/s upload, men som ikke lever op til puljens krav om at eksisterende forbindelse af max. 10mbit/s. Alene i Region Hovedstaden er der 100.000 boliger og virksomheder uden adgang til 100mbit/s internet. Det er ikke realistisk at lade sig bero på, at markedet klarer det på egen hånd inden den nationale målsætning i 2020.
- Ekskludering af byzoneadresser i bykommuner afspejler ikke, hvor der er behov for støtte til bredbåndsdækning. Der er flere kommuner i Region Hovedstaden, fx Gribskov og Frederikssund, som har byzoneadresser med mangelfuld internetdækning, hvor der ikke er udsigt til en markedsbaseret bredbåndsudrulning.
- Det er problematisk, at man ikke er tilskudsberettiget, hvis der er udsigt til bedre dækning inden for tre år. Tre år er lang tid i en hastigt udviklende verden og om tre år er vi endda på den anden side af den nationale målsætning om 100mbit/s forbindelser. I det lys er det kritisk at borgerne skal leve med forbindelser på under 10mbit/s i flere år.
- Teknologivalget bør være frit under forsætning af at det er fremtidssikret. Bredbåndspuljens krav om at teknologien skal understøtte 100mbit/s i 2020 er ikke særlig ambitiøs. Det bør i stedet afspejle EU's målsætning om 1 gigabit forbindelse senest i 2025.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Christian Bruhn Rieper', with a long, sweeping horizontal stroke extending to the right.

Christian Bruhn Rieper
Vicedirektør
Center for Regional Udvikling

Til Energistyrelsen

Høringssvar vedr. rammerne for bredbåndspuljen

29.05.2018

De fynske borgmestre og regionsrådsformanden for Region Syddanmark kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til rammerne for bredbåndspuljen 2018. Det forhåndenværende høringssvar er et samlet svar fra de ti fynske kommuner i Byregion Fyn samarbejdet samt fra Region Syddanmark.

Overordnede kommentarer

Rammerne for bredbåndspuljen i 2018 er på flere måder godt på vej i den rigtige retning set i forhold til den evaluering som flere kommuner og regioner, i samspil med Energistyrelsen, har foretaget af første og anden runde af bredbåndspuljen. Et godt eksempel på dette, er at det nu foreslås at give en mere præcis og konkret målretning på at favne flere udfordrede adresser i det åbne land, hvor det i dag er svært at opnå dækning på markedsdrevne vilkår.

Dog er der fortsat områder, hvor man har valgt ikke at imødekomme de anbefalinger, man bredt set fra landets kommuner og regioner har fremsat i evalueringen. I nedenstående har vi kommenteret på såvel fremskridt som udfordringer omkring kriterier og pointvægtning. Vi konstaterer ligeledes med undren, at høringsperioden først afsluttes efter, at forligspartierne i aftalen har anvendt udkastet til rammerne for bredbåndspuljen (og dermed som fastlagt grundlag for de foreslåede kriterier for bredbåndspuljen i Teleforliget), inden de har været i høring.

Kommentarer til kriterier og vægtning i pointmodellen:

- **Kriterier vedr. tilslutningsprocenten ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s og 5/1 Mbit/s.**
Vi har ingen kommentarer og finder disse to kriterier ok. Vægtningen på 25 % i pointmodellen vurderes ligeledes at være ok.
- **Kriteriet vedr. andel af landzoneadresser i land- og yderkommuner:**
Dette tiltag er en væsentlig forbedring, da det medvirker til at sikre, at flere husstande i det åbne land prioriteres (på adresser, hvor *businesscasen* i dag vurderes at være dårlig). Det bør dog ydermere overvejes at give en pointmæssig belønning for afstanden mellem husene, - altså jo større afstand imellem husene, desto større belønning.
Vægtningen for dette kriterie burde ligge på mindst 20%, sådan at kriteriet i endnu højere grad understøtter de tyndt befolkede områder.
- **Kriteriet vedr. projektets størrelse:**
Det er en klar forbedring, at grænsen for maksimale point er foreslået til at gå fra 100 – 50 stk., da der er flere projekter som ikke er så store, - ganske enkelt fordi de befinder sig i såkaldte sorte huller, som ligger indkapslet, hvilket bevirker, at *businesscasen* for udrulning på markedsvilkår derfor bliver dårlig. Projekter med færre end 50 husstande opstår tit, da der ikke er forsyningspligt og derfor på markedsdrevne vilkår ikke er foretaget sammenhængende udrulning.
Vægtningen bør dog ligge højere, - f.eks. 15 % for at tilskynde til, at projekterne får samlet så mange husstande sammen som muligt og ikke efterlader huller. Her har kommuner og regioner i øvrigt en vigtig opgave i at understøtte kortafdekningen af et område, hvilket man i Byregion Fyn har et særligt fokus på.

➤ **Kriteriet vedr. Totalprisen pr. tilslutning**

Det er positivt, at den kommunale medfinansiering kan komme i spil og bidrage pointmæssigt, de steder, hvor projekterne ellers vil være særligt dyre og dermed svære at få gennemført.

➤ **Kriteriet vedr. egenbetaling**

Forhøjelsen til 4000 fra 2000 kr. ved de to foregående runder er en kraftig forringelse og vil ikke understøtte de områder som har svært ved at finde finansiering, hvor *businesscasen* i forvejen er dårlig. Dersom puljen har et italesat formål om i højere grad at understøtte adresser, der ikke vil kunne opnå dækning via de markedsbaserede kræfter alene, bør puljen ikke, som det vil være tilfældet med forhøjelsen af egenbetalingen, understøtte dem som har bedst råd. Det skal nævnes, at en forhøjelse af egenbetalingen går lodret imod den evaluerings-anbefaling, der af stort set alle kommuner og regioner, går på, at egenbetalingen enten skal være 0 kr. eller maksimum 2000 kr. Dog er det positivt, at det nu er fleksibilitet ift. hvordan projektet samler egenfinansieringen sammen.

De fynske kommuners erfaringer er fra de første to runder, at puljeansøgere skulle lægge en egenbetaling på ca. 3000 kr. hos den valgte udbyder, hvilket akkurat har kunnet lade sig gøre. Dog var motivationen, at de med dette beløb kunne opnå point i egenbetalingskriteriet. Vi har således svært ved at se, hvorvidt en egenbetaling på eksempelvis 2000 kr. kan være konkurrenceforvridende, da bredbåndspuljen som helhed netop er vurderet til ikke at være konkurrenceforvridende¹.

Skal vi kunne forklare borgerne, at egenbetalingen nu minimum skal være 4000 kr., må argumentet for os at se blive, at man fra Energistyrelsens side har foreslået denne stigning for at få forbrugerne til at se flere teknologiske løsninger. Hvis dette er argumentet, henholder vi til, at vi som kommuner allerede i de foregående runder netop har gjort en stor indsats ift. at oplyse borgerne om de forskellige teknologiske bredbåndsmuligheder, inden de beslutter sig. Vi frygter hermed, at der simpelthen vil være projekter, der med nuværende rammer vil vælge ikke at søge puljen grundet forhøjelsen, hvilket vil have den konsekvens, at den del af projektet som kan køre uden puljemidler realiseres, og den del der ikke kan efterlades uløst. Hermed står vi med en gruppe af de særligt udfordrede husstande, som ikke kan hjælpes igennem i kraft af et større store projekt med en samlet volume, sådan som det har været tilfældet tidligere. Hermed frygter vi, at der vil opstå "små huller", som branchen ikke har interesse i at dække. Vi foreslår, at vægtningen bliver 5%, da det vil være svært at opnå mulighed for point i dette kriterie.

Vi vil desuden gerne benytte denne lejlighed til at fremsætte en opfordring om at teleselskaberne animeres til et bedre samarbejde, sådan at mobilmaster i højere grad deles og dækningsområdet for de enkelte selskaber dermed forbedres.

¹ Det er snarere vores erfaring fra de foregående ansøgningsrunder, at det på det administrative plan - for mindre leverandører - kan være for ressourcekrævende at håndtere ansøgningen af bredbåndspuljen. Det forekommer os derfor nærliggende, at man sætter mere ind her ift. at hjælpe dem, sådan som det er tilfældet omkring kortafdækningen/indrapportering jf. evalueringen.

Med venlig hilsen

Borgmester Peter Rahbæk Juel, Odense Kommune

Borgmester Kenneth Muhs, Nyborg Kommune

Borgmester Bo Hansen, svendborg Kommune

Borgmester Tonni Hansen, Langeland Kommune

Borgmester Hans Stavnsager, Faaborg-Midtfyn Kommune

Borgmester Søren Steen Andersen, Assens Kommune

Borgmester Johannes Lundsryd, Middelfart Kommune

Borgmester Morten Andersen, Nordfyns Kommune

Borgmester Kasper Olesen, Kerteminde Kommune

Borgmester Ole Wej Petersen, Ærø Kommune

Regionsrådsformand Stephanie Lose, Region Syddanmark.

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

København den 1. juni 2018

Høringssvar fra Strand Consult vedr. bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018

I forbindelse med at Energistyrelsen afholder høring om en ny bekendtgørelse vedrørende tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd, fremsender Strand Consult hermed vort høringssvar, som tager udgangspunkt i det nye telefonlig samt den research, vi har lavet de sidste mange år.

Udgangspunktet for Strand Consults høringssvar.

Når man vælger at give statsstøtte til etablering af infrastruktur på et marked med stor konkurrence, er det vigtigt, at man bruger subsidierne med varsomhed. Det er nemt nok at dele penge ud - omvendt så må man også se på, om den støtte, man giver, har den effekt, man tror, den vil have, og man må sikre sig, at støtten ikke har en negativ effekt på et marked med stor konkurrence.

Teleministeren har i flere omgange kaldt bredbåndsfonden en succes. Jeg har tilladt mig at undersøge hans påstand om, at: ***"Tallene er meget opløftende. De viser, at regeringens indsats og ambition virker ude i landet."***

Når man læser det, ministeren har sagt, ser det ud som om, regeringen har gennemført en række tiltag, der har resulteret i en vækst fra 64 pct. i 2014 til 85 pct. i 2017 i det samlede antal højhastigheds forbindelser.

I svaret på min aktindsigtsanmodninger skrev ministeriet til mig 28. februar, at den vækst, som kan tilskrives bredbåndsfonden, udgør ca. 3000 adresser svarende til, at 0,41 pct. af den vækst på 717.491 forbindelser (en vækst fra 2.186.641 til 2.904.132 forbindelser), der var i perioden fra 2014 til 2017. Rent praktisk udgør den vækst, som kan tilskrives bredbåndspuljen, og som regeringen konstant fremhæver, en meget marginal del af den vækst, der har været i Danmark.

I forbindelse med det nye telefonlig har teleminister Lars Chr. Lilleholt sagt følgende:

"Vi baner vejen for, at alle danskere kan komme på de digitale motorveje og med ind i fremtiden. Jeg er glad for og stolt over, at hele Folketinget nu står bag dansk telepolitik og indsatsen for god dækning i Danmark. Vi er enige om, at dansk telepolitik fortsat skal bygge på principperne om markedsbaseret udrulning af nettene og teknologineutral regulering."

Det betyder på dansk, at man fra politisk side endnu en gang har slået fast, at den danske telepolitik er teknologineutral. Det betyder i praksis, at man fra politisk side ikke har et ønske om at ville bestemme hvilke teknologier, industrien benytter til at levere løsninger til markedet. I praksis sidestiller man faste og trådløse forbindelser.

I forbindelse med at de nordiske statsministre gik sammen om en strategi for fremtidens 5G-mobilnetværk har Statsminister Lars Løkke Rasmussen til flere medier sagt følgende: ***Vi lægger nu en femsporet digital motorvej ind i fremtiden. Det betyder ikke kun lynhurtigt internet til os alle, uanset om vi er på kontoret eller i sommerhuset. Det giver os også mulighed for at være foregangsland på fremtidens løsninger.***

Det betyder i praksis, at man fra politisk side har en meget klar politik, der siger, at trådløse forbindelser skal sidestilles med faste forbindelser. Den sidestilling skal ses i lyset af, at 4G og 5G inden for en forholdsvis kort tidshorisont vil være i stand til at levere bredbånd med hastigheder, der kan sidestilles med det, vi kender fra fiber og Coax.

I høringsmaterialet fra Styrelsen står der følgende:

Det vil ikke være muligt at anvende mobilteknologi i puljeprojekter i områder, hvor der stilles dækningskrav i den kommende auktion over 700 MHz-, 900 MHz- og 2300 MHz-frekvensbåndene. Det svarer til, hvad der allerede gælder i forhold til dækningskrav i 1800 MHz-auktionen, som blev gennemført i 2016.

Vi mener, at den udmelding strider mod det, som Teleminister Lars Chr. Lilleholt har sagt om teknologineutralitet i forbindelse med det nye teleforlig.

Vi mener også, at det strider mod det, som Statsminister Lars Løkke Rasmussen har sagt i forbindelse med, at de nordiske statsministre gik sammen om en strategi for digitale motorveje som baserer sig på 5G-mobilnetværk.

Når man yder tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd, skal rammerne for disse tilskud naturligvis leve op til det, der står i teleforliget og det, som Statsministeren har sagt, er regeringens målsætning.

Strand Consult har tre klare anbefalinger.

Vi mener, det er vigtigt, at teknologineutraliteten bliver implementeret i statens bredbåndspulje. Vi støtter op om det, som Teleministeren og Statsministeren har sagt om teknologineutralitet og 5G, og vi mener, det er vigtigt, at Styrelsen sikrer, at man holder fast i den politik, som et bredt flertal i Folketinget har vedtaget. Det betyder i praksis:

1. Eksisterende trådløs dækning skal indgå i den kortlægning, man laver i forbindelse med, at man udvælger områder, der er støtteberettigede.
2. Planlagt trådløs dækning skal indgå i den kortlægning, man laver i forbindelse med, at man udvælger områder, der er støtteberettigede. For at gøre det nemt for alle parter, kan man tage udgangspunkt i de dækningskrav, der er i forbindelse med de kommende og fremtidige mobilauktioner. Det kan gøres ved at fjerne de områder og adresser, hvor der er dækningskrav fra områder, som er støtteberettigede.
3. Trådløse teknologier skal naturligvis kunne bruges til at levere bredbånd i støtteberettigede områder. Når vi taler om trådløse teknologier, taler vi om det brede spektrum af teknologiske løsninger, der findes på markedet i dag, og som der kommer i fremtiden. I et land som USA betragter man 5G som den vigtigste teknologi, når det kommer til at levere højhastighedsbredbånd i tyndt befolkede områder.

Hvis man inddrager de trådløse løsninger på lige fod med faste løsninger, sikrer man sig, at man optimerer effekten af de støttekroner, man yder til bredbånd. Erfaringerne fra USA og andre lande viser, at trådløse teknologier er en effektiv måde at sikre mange borgere adgang til højhastighedsbredbånd hurtigt og billigt.

Vi ved godt, at der er folk, som har en forkærlighed for bestemte teknologiske løsninger. Vi mener, det er vigtigt at se på, hvad der står i teleforliget - vigtigt at man sikrer sig, at man får det optimale udbytte af de støttekroner, man yder til markedet. Mig bekendt har man ikke en politisk målsætning om at yde økonomisk støtte til bestemte teknologier eller virksomheder.

Hvis man ser på hvilke resurser, man har brugt på tidligere støttepuljer, er det meget tydeligt, at man har brugt mange penge på at hjælpe få mennesker ved hjælp af fastnetteknologier. Hvis man ser på den vækst, der var i antallet af højhastighedsbredbåndsforbindelser i perioden 2014 til 2017, skal bredbåndsfonden have æren for bredbånd til ca. 3000 adresser svarende til 0,41 pct. af den vækst på 717.491 forbindelser (en vækst fra 2.186.641 til 2.904.132 forbindelser), der var i perioden fra 2014 til 2017.

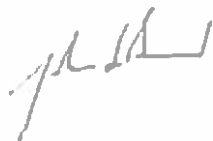
Strand Consult mener stadig, det er grotesk, at man fortsat vælger at give subsidier til telebranchen. Vi mener, at de historiske kendsgerninger dokumenterer, at man med bedre rammebetingelser kan opnå bedre resultater end det, man har opnået gennem subsidier samtidig med, at man kan spare myndighederne for at håndtere de mange sager om ulovlig omgang med offentlige midler, som Strand Consult har afsløret og vil afsløre i fremtiden.

Vi vil anbefale, at Styrelsen indstiller til det politiske system, at man skrotter subsidier til bredbånd og går i dialog med industrien om hvordan, man kan opnå de ønskede resultater ved at ændre på rammevilkårene for teleselskaber i Danmark.

Den dialog bør tage udgangspunkt i de områder, der er støtteberettigede fratrasket de områder, hvortil der stilles dækningskrav ved de kommende frekvensauktioner. På den måde vil man sidde tilbage med nogle få adresser, hvortil der skal findes en løsning.

Hvis I har spørgsmål, send en mail på js@strandconsult.dk – vi fremsender gerne yderligere dokumentation for vore påstande.

Hilsen

John Strand

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

**Regionshuset
Viborg**
Regional Udvikling
Skottenborg 26
Postboks 21
DK-8800 Viborg
Tel. +45 7841 0000
www.regionmidtjylland.dk

Høringssvar til rammerne for bredbåndspuljen i 2018

Region Midtjylland hilser det velkomment, at bredbåndspuljen nu målrettes mere mod tyndt befolkede områder. I vores bidrag til evaluering af bredbåndspuljen sidste efterår påpegede vi netop, at pointkriterierne favoriserede tættere befolkede områder frem for de tyndt befolkede områder, og at dette burde ændres.

Udelukkelse af bykommuner fra at kunne søge om tilskud kan selvfølgelig ses som et skridt i den rigtige retning. Her i regionen drejer det sig om Aarhus Kommune og Skanderborg Kommune. Det vil dog ikke kunne udelukkes, at der i nogle af bykommunerne findes tyndt befolkede områder med dårlig dækning, som så vil være afskåret fra at søge. Men overordnet bakker vi op om, at bykommuner ikke skal kunne søge midler fra bredbåndspuljen.

Region Midtjylland ser det som positivt, at grænsen for at få maksimale point for kriteriet om projektets størrelse nedsættes fra 100 til 50 adresser. Region Midtjylland må dog påpege, at der stadig er tyndtbefolkede områder, hvor der er langt mindre end 50 adresser, og som derfor ikke vil kunne få maksimalt antal point.

Bestemmelsen om, at mindst en tredjedel af projektets omkostninger skal stamme fra de lokale borgere og virksomheder, bredbåndsselskabet og/eller kommunen, finder Region Midtjylland uheldig, fordi det vil gøre det dyrere for de borgere, der bor i områder med langt mellem husene. I disse områder er det klart, at tilslutningsafgiften pr. bolig er større, fordi der skal trækkes en længere ledning for at komme frem.

Region Midtjylland finder det ligeledes uheldigt, at den minimale egenbetaling sættes op fra 2.000 kr. til 4.000 kr. pr. adresse, og at der gives ekstra point ved en ekstra gennemsnitlig egenbetaling på

Dato 01.06.2018

Sagsbehandler:

Hanne-Marie Sleg Sørensen

Tel. +45 7841 1816

Hanne-Marie.Sorensen@ru.rm.dk

Sagsnr. 1-15-1-76-8-14

Side 1/2

op til 10.000 kr. pr. deltagende adresse. Det er bestemmelser, som vil være med til at favorisere folk med mulighed for stor egenbetaling, hvad der ofte ikke er tilfældet i tyndt befolkede områder.

Samlet set mener Region Midtjylland, at intentionen om at prioritere tyndt befolkede områder er god, men at netop dette formål modarbejdes via kriterierne om projektets størrelse, støtteintensiteten på 2/3 af omkostningerne samt egenbetalingen.

Region Midtjylland skal derfor opfordre Energistyrelsen til at revidere de nævnte punkter i pointmodellen.

Side 2/2

Med venlig hilsen

Henning Salling
Kontorchef Mobilitet og Økonomi

Energistyrelsen
Center for Tele
tele@ens.dk

29-05-2018
EMN-2017-02463
1173187

Høring om rammerne for bredbåndspuljen i 2018 – Høringssvar fra Danske Regioner

Danske Regioner ser fortsat positivt på, at bredbåndspuljen videreføres og overordnet set er ændringerne i tilskudsordningen et skridt i den rigtige retning. En velfungerende mobil- og bredbåndsdækning er et væsentligt element i den regionale udvikling. Desuden er det afgørende for eksempelvis udrulningen af telemedicinske løsninger, for en effektiv præhospital behandling og hjemmearbejdspladser.

Danske Regioner er bekymrede for, at størrelsen på puljen – på trods af forøgelsen – ikke er tilstrækkelig stor til, at den nationale målsætning om at alle danskere skal have adgang til hurtigt internet i 2020 bliver realiseret. Desuden savnes en indsats for en række bykommuner, som ikke kan ansøge om tilskud i puljen, men som stadig har udfordringer med bredbåndsdækning og manglende udsigt til markedsbaseret udrulning.

Generelt set bør puljen anvendes til etablering af bredbånd i områder, hvor det kommercielle marked ikke dækker, hvorfor fokus bør være:

- Tyndtbefolkede områder
- Små spredte/spinkle samfund
- Enkeltboliger og -virksomheder, der ligger alene.

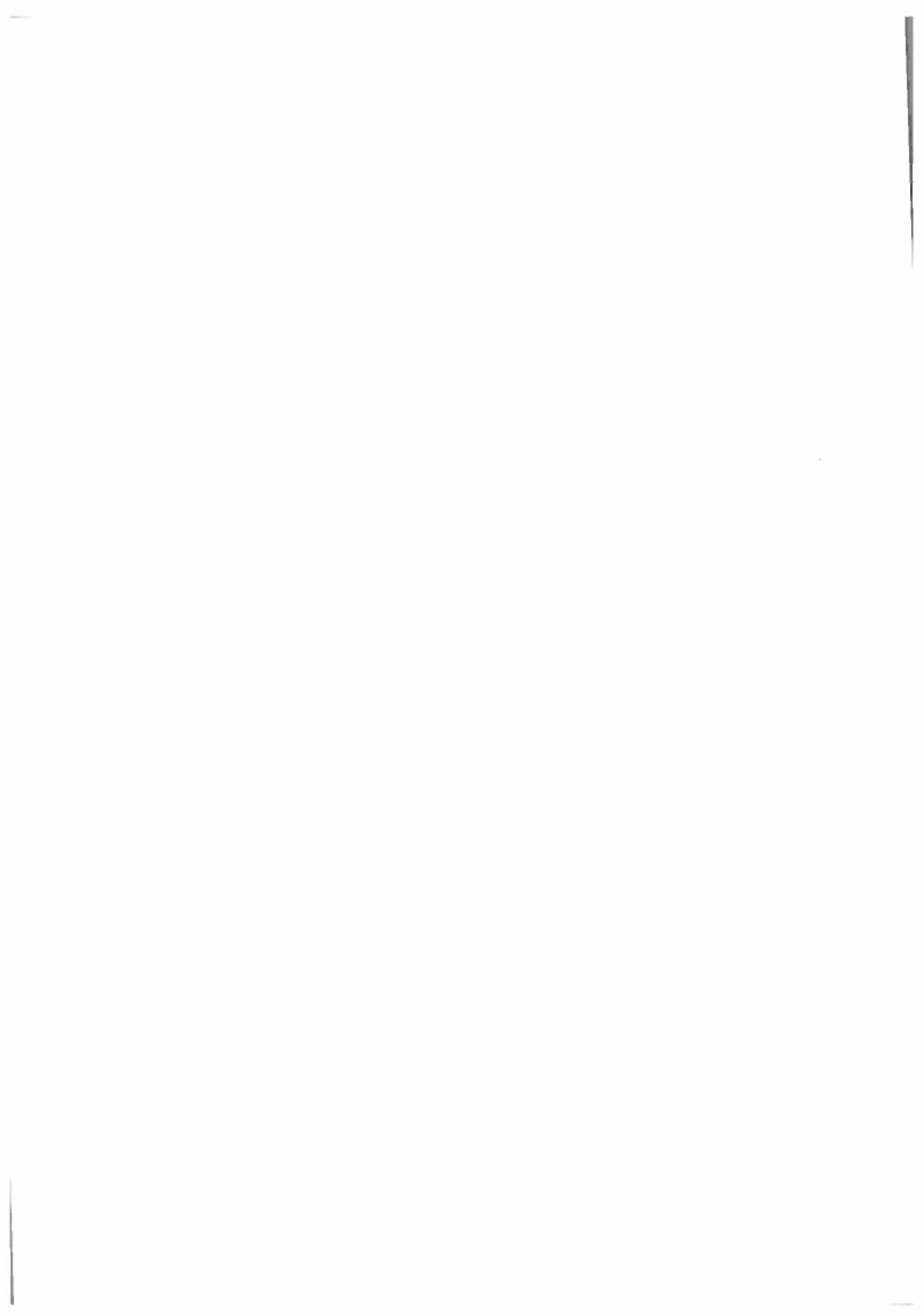
Desuden savner Danske Regioner, at regionerne gives mulighed for at kunne ansøge om tilskud fra bredbåndspuljen på vegne af borgere og virksomheder – på samme vis som kommunerne.

Danske Regioner håber, at Energistyrelsen vil samarbejde om en forbedring af kortlægningen af dækning og tjekditnet.dk.

Venlig hilsen

Lotte Holten
Centerchef
Center for vækst, erhverv og regional udvikling

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Til Energistyrelsen
Sendt via email: tele@ens.dk.

Bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018

Landbrug, borgere og virksomheder har brug for en god internetadgang. Særligt landbrugene har behov for godt bredbånd i forbindelse med adgang for rådgivere, IT- og beslutningssystemer samt overvågning af udstyr og overførsel af oplysninger, som der er forpligtigelse til at indberette digitalt til diverse offentlige myndigheder. Der kræves betydelige, tiltag for at muliggøre den nødvendige infrastruktur i landdistrikter over hele landet.

Landbrug & Fødevarer ser med tilfredshed på fortsættelse af bredbåndspuljen som – om end i begrænset omfang - fremmer udrulningen af bredbånd i områder med dårlig dækning.

Landbrug & Fødevarer har i tidligere høringssvar argumenteret for, at projekter i landdistrikter bør prioriteres højere end projekter i mere bymæssig karakter. Landbrug & Fødevarer ser med tilfredshed på, at der er 2018 bekendtgørelsen er foretaget en række ændringer i tilskudsordningen med henblik på, at bredbåndspuljen målrettes mere mod tyndt befolkede områder, herunder landdistrikterne.

I behandlingen bør man tage med i betragtning, at ordlyden "Sammenhængende område er et område bestående af to eller flere tilskudsberettigede adresser, der ligger i samme lokalområde" bør tolkes bredt, når der er tale om et antal landbrug, som på grund af tilliggende jorde pr. definition ikke kan ligge specielt tæt på hinanden.

Der tages afsæt i Energistyrelsens kortlægning af tilskudsberettigede adresser. Vi kan ikke være sikre på, at den er fyldestgørende i åbne landdistrikter, så det bør tages med i betragtning, hvis der er dokumenteret dårlig bredbåndsmulighed, selvom det ikke fremgår af kortlægningen. Energistyrelsen bør sikre kortlægningen verificeret f.eks. via et samarbejde med universiteter, der forsker på området.

Med venlig hilsen

Kathrine B. Sørensen
Erhvervspolitisk seniorkonsulent
Landbrug & Fødevarer

E | kbs@lf.dk T | 3339 4255 M | 40315718

Ivan Munk
Afdelingsleder, Digital
SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

E | vm@seges.dk T | 8740 5053 M | 2146 7980

Helsinge, 25. maj 2018

Høringssvar i forbindelse med rammerne for bredbåndspuljen i 2018

Byrådet i Gribskov kommune vil gerne pointere, at der i forbindelse med den nye bekendtgørelse for bredbåndspuljen i 2018 er i foretaget en række positive ændringer. Det er især positivt, at det ikke er hvem som helst, der kan søge penge fra bredbåndspuljen, men at der sættes fokus på, at tilskudsordningen i højere grad målrettes mere tyndt befolkede områder i landet.

Af bekendtgørelsen fremgår det dog, at adresser beliggende i byzone i bykommuner ikke kan ydes tilskud via puljen. En række kommuner i Nordsjælland herunder Gribskov Kommune er defineret som bykommuner. I Gribskov Kommunes tilfældet er begrebet om bykommune, ikke et rimeligt kriterium for at ekskludere muligheden for, at adresser i byzone kan søge puljen - både set i relation til geografi, demografi samt graden af dækning af højhastighedsbredbånd i kommunen.

Dækningen i Gribskov Kommune er markant lavere end en lang række af de kommuner, der betegnes som yder-, land- og mellemkommuner, og definitionen af bykommune gør, at disse kommuner i langt højere grad kan gøre brug af puljen. Eksempelvis defineres nabokommunen Halsnæs ikke som bykommune, men har reelt en langt bedre dækning end Gribskov Kommune. Af tjekditnet.dk fremgår det, at 82% af borgere og virksomheder i Halsnæs Kommune har adgang til minimum 100/30 Mbit/s download/upload, mens det tilsvarende tal for Gribskov Kommune er 59%.

Det er ikke en nem opgave at definere kriterier for en ordning som bredbåndspuljen, men det er dybt problematisk, at der tages udgangspunkt i et teoretisk begreb om bykommuner i bekendtgørelsen. Det betyder, at Gribskov Kommune sidestilles med kommuner som Frederiksberg, Gentofte og Ballerup. Kommuner, hvor der ikke er behov for statstilskud i forbindelse med etableringen af højhastighedsbredbånd, men hvor en markedsbaseret tilgang sikrer udrulning af højhastighedsbredbånd.

I stedet for at tage udgangspunkt i et teoretisk kort, burde der i stedet tages udgangspunkt i de reelle udfordringer og erfaringer, som borgere og virksomheder oplever. Konsekvensen af at betegne Gribskov Kommune som en bykommune er desværre, at rigtig mange borgere og virksomheder i kommunen kommer til at stå i en umulig situation, der gør at det i mindre grad er attraktivt at bosætte sig og etablere virksomhed i Gribskov Kommune. Gribskov Kommune foreslår derfor, at der i bekendtgørelsen anvendes kriterier der gør det muligt at målrette puljen efter de steder, hvor der er behov - herunder udvalgte byzoner i Gribskov Kommune.

I bekendtgørelsen fremgår det desuden, at der ikke kan søges tilskud fra puljen, hvis man kan få 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload. Regeringens overordnede målsætning er, at samtlige danske husstande – private som virksomheder – skal have adgang til hurtigt internet og mobiltelefoni i 2020. For internetforbindelsernes vedkommende gælder det, at de skal være mindst 100 Mbit/s i downloadhastighed og 30 Mbit/s i uploadhastighed.

Bekendtgørelsens kriterier er således ikke tidssvarende, og vil betyde at en lang række borgere og virksomheder i Gribskov Kommune ikke vil kunne søge bredbåndspuljen. Eksklusionskriterierne ligger meget langt fra regeringens eget mål, og de reelle krav der er til hastighed for at kunne drive virksomhed og bosætte sig i Gribskov kommune. Ligeledes må det formodes at disse krav kun vil stige fremadrettet. En anden problemstilling i forhold til ovenstående er forskellen mellem den teoretiske og den reelle hastighed. Mange borgere og virksomheder betaler eksempelvis for 10 Mbit/s download eller 2 Mbit/s, men får reelt en langt lavere hastighed, hvorfor der bør tages udgangspunkt i denne.

På byrådets vegne

Anders Gerner Frost
Borgmester

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
Til: tele@ens.dk

31. maj 2018

Vedr. Høring om rammerne for bredbåndspuljen i 2018

Hi3G har den 4 maj 2018, modtaget høring om rammerne for bredbåndspuljen i 2018.

Efter selskabets opfattelse tilgodeser bredbåndspuljen alene fastnettet, da det kun er NGA net der kan ansøge i bredbåndspuljen og Hi3G er udelukket fra at få andel i puljen.

Hi3G finder det derfor forsat yderst bekymrende, at bredbåndspuljen ikke er teknologineutral, eftersom man udelukker selskaber som Hi3G fra at kunne byde i disse statsfinansierede løsninger. Teknologineutralitet er et grundlæggende krav fra EU's side og bør ikke tilsidesættes af Staten og er i øvrigt også et af basiselementerne i det netop vedtagne teleforlig. Det ses ikke oplyst hvorfor Bredbåndspuljen ikke skal omfatte mobilt bredbånd eller hvorfor det politiske system mener, at den ene teknologi er mere værd end den anden, samtidig med at man fra politisk side kræver ekstreme hastighedskrav i frekvensauktioner. Det giver efter Hi3G's vurdering ingen mening.

Det er Hi3G's vurdering, at de etablerede mobiloperatører ikke har været og ikke fremadrettet vil være interesserede i at foretage udrulning på almindelige kommercielle vilkår i områder, hvor der har været mulighed for at ansøge om midler fra den statslige pulje.

Puljen har dermed bidraget til en skævvridning af konkurrencen på det danske bredbåndsmarked og derigennem via statsstøtte giver visse teleoperatører mulighed for at vokse sig større.

Såfremt man fra statens side mener, at puljen skal fortsætte i en ny form, er det fortsat et krav fra Hi3G's side, at der skal være en koordinering ifm. allokering af midler fra bredbåndspuljen og dækningskrav, der pålægges mobiloperatørens anvendelse af nuværende og fremtidig erhvervet frekvensspektrum. Hi3G er således enige med

Energistyrelsen i, at det skal det ikke være muligt at få allokere midler fra bredbåndspuljen til et andet bredbånds projekt i samme område som hvor der er mobildækningskrav i de kommende frekvensauktioner og i nuværende mobillicenser. Herudover bør der ikke kunne allokere midler fra bredbåndspuljen i områder, hvor der allerede er god mobil bredbånds dækning.

Med venlig hilsen

Anne Louise Vogensen
Hi3G

Energistyrelsen
Att.: Center for Tele

Mailto: tele@ens.dk

Dato
31. maj 2018

Sagsnr.
13.16.00-P20-1-18

TEKNIK, MILJØ OG
ERHVERV

Dette høringssvar er indsendt med forbehold for politisk godkendelse medio juni 2018.

Torvet 2
3600 Frederikssund

Høringssvar

Frederikssund Kommune er fortsat positive over for den dialog med både Energistyrelsen og borgere, virksomheder og sommerhusejere i kommunen, som bredbåndspuljen danner grundlag for.

Bank 4319-3430270303

Det er afgørende, at der er et tilbud som bredbåndspuljen, der kan hjælpe vores borgere og virksomheder, hvor markedskræfterne står af og ikke sikrer en tilstrækkelig bredbåndsdækning.

Det er positivt, at der på tværs af alle Folketingets partier er opnået en aftale på mobil- og bredbåndsområdet, det såkaldte telefonforlig. Den markedsbaserede udrulning har ført meget godt med sig. 89 % af danske bopæle har adgang til bredbånd med en hastighed på 100/30 Mbit/s på fastnetområdet.

Åbningstider:
Mandag 09.00 - 15.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 10.00 - 17.00
Fredag 09.00 - 14.00

Det er positivt, at egenbetalingen er ændret, så det nu skal beregnes som et gennemsnit, og ikke et krav fra den enkelte betalende husstand. Dog er egenbetalingens størrelse samtidig fordoblet, hvilket må resultere i en u hensigtsmæssig skævvridende effekt.

Det er rigtig positivt, at der holdes fast i målet på 100/30 Mbit/s. En bredbåndsforbindelse på under 10 Mbit/s download begrænser hverdagen for langt de fleste borgere. Uanset hvor du bor, bør en stabil bredbåndsforbindelse tilbydes på linje med anden infrastruktur til forsyning som rent vand og strøm.

Det har afgørende betydning, at borgerne møder en reel mulighed for at få bedre bredbånd med de mange frivillige timer. Der opleves stor lokal interesse i at gå sammen for at opnå bedre bredbånd til sit område. Vi hører gentagende gange, at det opleves som helt utrolig mange timer, der skal lægges i arbejdet med at få bedre bredbånd til sit område. For projekter med over 100 adresser er der tilbagemeldinger på, at det pr. person i projektgruppen er 5-10 frivillige timer ugentlig i en periode over et halvt års tid – somme tider mere.

I høringssvaret uddybes følgende:

- Bykommuner bør som minimum have en bredbåndsdækning for 100/30 Mbit/s, der opfylder landsgennemsnittet på 89 %
- Fordobling af ansøgers egenbetaling
- Indførsel af 1/3-del egenfinansiering for en projektansøgning
- Adresser med 5 Mbit/s tæller dobbelt
- Når de markedsbaserede kræfter ikke sikrer bedre bredbånd

Bykommuner bør som minimum have en bredbåndsdækning for 100/30 Mbit/s, der opfylder landsgennemsnittet på 89 %

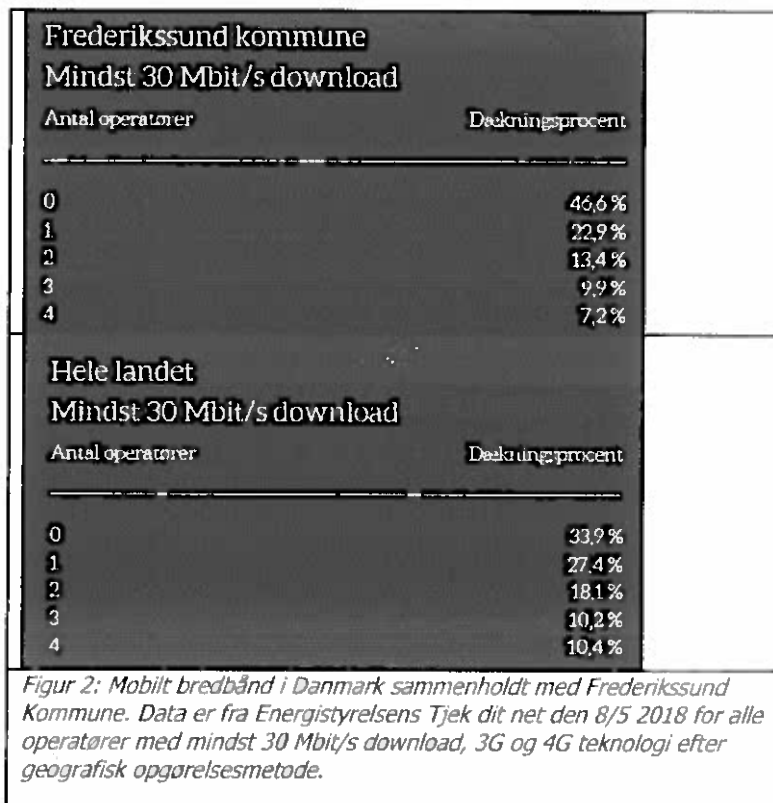
I Frederikssund Kommune er vi meget uforstående over at være blevet udpeget til at have så god en bredbåndsdækning, at man fra ministeriets side vurderer, at der ikke er behov for borgere i byzonen at søge bredbåndspuljen.

Af tjek dit net fremgår det, at bredbåndsdækningen i Frederikssund Kommune for 100/30 Mbit/s er nede på 77 % - Der er et stykke til landsgennemsnittet på 89 %. Derudover er der 65 % af dækningen leveret gennem Kabel-TV, hvilket ikke understøtter et valgfrit leverandørvalg, se Figur 1.

Frederikssund kommune	
Minimumshastighed	Mindst 100/30 Mbit/s download/upload
Alle fastnet teknologier	77 %
Kobbernet (xDSL)	5 %
Kabel-TV	65 %
Fast-trådløst	0 %
Fiber	20 %
Hele landet	
Minimumshastighed	Mindst 100/30 Mbit/s download/upload
Alle fastnet teknologier	89 %
Kobbernet (xDSL)	11 %
Kabel-TV	62 %
Fast-trådløst	1 %
Fiber	62 %

Figur 1: Bredbåndsdækning i Danmark sammenholdt med Frederikssund Kommune. Data er fra Tjek dit net den 8/5 2018 for alle fastnet teknologier med mindst 100/30 Mbit/s, udbudte hastigheder til privatboliger og virksomheder.

For mobilt bredbånd ser det desværre ikke bedre ud.

Sammenholdes 30 Mbit/s download med dækningsprocenten for hele landet, er Frederikssund Kommune også her dårligere dækket end landsgennemsnittet. Næsten halvdelen af kommunen er ikke dækket med mindst 30 Mbit/s download, mens det for hele landet er nede på ca. en tredjedel, se Figur 2. Og det bliver ikke bedre for 100 Mbit/s download.

Vi kan konstatere, at markedskræfterne ikke har kunnet sikre en bredbåndsdækning på højde med landsgennemsnittet. Vi vil derfor anbefale regeringen og de øvrige partier bag telefoniløbet, at alle kommuner, der ligger under landsgennemsnittet dækningsgrad på 89 % for en hastighed på 100/30 Mbit/s:

- Ikke registreres som "bykommune", således at alle kommunens adresser med en bredbåndsforbindelse under 10 Mbit/s download kan søge bredbåndspuljen 2018 – uanset om man bor i byzonen eller landzonen,
- og at
- Alle adresser i landzonen med en bredbåndsforbindelse under 10 Mbit/s får en status som svarer til "land- og yderkommunerne", og dermed giver mulighed for at opnå ekstra point.

Fordobling af ansøgers egenbetaling

Som flere gang nævnt, under evalueringsforløbet, er det erfaret, at en egenbetaling på 2000 kroner har været en begrænsning for nogle bredbåndsansøgninger. Egenbetalingen bør højst være et gennemsnitligt maksimum på 2000 kroner pr. ansøgere af bredbåndspuljen.

Bredbåndspuljens egenbetaling er desværre blevet af en størrelse, der synes stærkt begrænsende. Markedet tilbyder 0 kroner for oprettelse, hvis der tilbydes bredbånd på adressen. Nogle leverandører har en tilslutningspris på 300-500 kroner, andre har en tilslutningsafgift for nye kunder for 1200 kroner for oprettelse af stik, mens det hos andre leverandører koster 2000 kroner at blive ny kunde som følge af et projekt. Alle adresser, der kan søge bredbåndspuljen har ikke en alternativ leverandør, som de bare kan vælge i stedet.

Indførsel af 1/3-del egenfinansiering for en projektansøgning

Ud over at fordoble ansøgers egenbetaling fra 2000 til 4000 kroner, så erstattes det maksimalt gennemsnitlig tilskud på 70.000 kroner med en 1/3-del egenfinansiering mod 2/3 støtte-finansieret i er den nye pointmodel. Dette er et nyt kriterium, og vejledningen kan med fordel præciseres. Med fare for at have misforstået kriteriet, så synes det med en egenbetaling på 4000 kroner og en egenfinansiering på 1/3 af projekter at være noget af en skævvridning, hvis det tæller 30 % af pointfordelingen. Adresser, der kan søge bredbåndspuljen er allerede sat af den markedsbaserede udrulning – ellers var de ikke udpeget til at kunne søge puljen.

Det handler godt nok om at få bredbåndspuljen til at strække til flest adresser. Men I er i gang med at gennemføre en skævvridning af, hvem der kan få bredbånd. Det bliver et spørgsmål om, hvem der har råd til at få bredbånd. Bredbånd bør være en ret på linje med anden infrastruktur, som forsyning af rent vand og strøm, og ikke en gode for dem med størst købekraft.

Adresser med 5 Mbit/s tæller dobbelt

Som flere gang nævnt, under evalueringsforløbet, bør der ikke skelnes mellem deltagelse fra adresser, når man er berettiget til støtte fra bredbåndspuljen. Det er overraskende - nogle mener urimeligt - at der i kriterierne for at opnå støtte fra bredbåndspuljen fortsat differentieres mellem rigtig dårlig dækning på under 10 Mbit/s og under 5 Mbit/s. Der er tale om op til 25 % af pointene, hvilket er for meget, fordi man allerede med en forbindelse under 10 Mbit/s er meget begrænset i hverdagen, og derfor er udpeget til at kunne søge puljen.

Når de markedsbaserede kræfter ikke sikrer bedre bredbånd

De markedsbaserede kræfter er utrolig effektfulde, når der er et marked. Desværre ser vi, at de markedsbaserede kræfter ikke er tilstrækkelige over alt i Frederikssund kommune. Leverandørerne siger fra, når de bliver kontaktet af kommunens borgere eller virksomheder. Borgere og virksomheder, der følger alle vejledninger om at gå i dialog med leverandørerne.

I fare for at gentage os selv, skal det igen nævnes, at der er flere eksempler fra borgere med bopæl i byzonen og i landzonen, der er blevet

afvist af bredbåndsleverandørerne - fordi det ikke var rentabelt at tilbyde dem bredbånd. Også med bredbåndspuljen har vi flere eksempler på, at mindre sammenhængende områder, der ønsker at søge bredbåndspuljen, ikke kunne få et tilbud fra en leverandør – og uden en leverandør kan de ikke indsende deres ansøgning til bredbåndspuljen. Der er også flere eksempler på henvendelser fra borgere, der har kontaktet en bredbåndsleverandør, der skal etablere bredbånd for et projekt i umiddelbar nærhed af deres bopæl. Desværre siger leverandørerne fra, der kan være begrundet med, at deres indkørsel er "for lang". Rigtig mange borgere har henvendt sig til en bredbåndsleverandør, der graver i eller i umiddelbar nærhed af deres adresse, men er blevet afvist, fordi leverandøren sætter en grænse for, hvor projektet er rentabelt.

Sluttelig skal det nævnes, at det er en realitet, at ikke alle får glæde af den markedsbaserede udrulning af bredbånd. Bredbåndspuljen og tilsvarende tiltag bør sættes ind, når den markedsbaserede udrulning ikke er tilstrækkelig. Markedet er ikke eksisterende uden hjælp fra staten eller andre investeringer. Der er ikke konkurrenceforvridende – for leverandørerne er der ikke, og der er ingen konkurrence at forvride.

Venlig hilsen

Kristian Nabe-Nielsen
Direktør for Teknik, Miljø og Erhverv
Frederikssund Kommune

Center for Borgerservice It og Digitalisering

Birkedalsvej 27
3000 Helsingør

Cvr nr. 64 50 20 18
Dato 29.05.2018

Sagsbehandler
Pernille Madsen
Centerchef

Tlf. 49 28 28 21
mobil: 25 31 21 98
pma25@helsingor.dk
www.helsingor.dk

Høringssvar

På vegne af Helsingør Kommunes borgmester og Økonomiudvalg kvittere for, at det er lykket at komme med et teleudspil, som er tilpasset det 21. århundrede og derfor fokuserer på mere moderne udfordringer.

Borgmesteren samt Økonomiudvalget har dog bedt mig om at udtrykke stærk bekymring, at dele af Helsingør Kommunes borgere og virksomhedsejere som udgangspunkt ikke kommer i betragtning til at kunne søge midler fra Energistyrelsens bredbåndspulje om at få ordentlige forhold for dem selv, deres familier og de etablerede virksomheder. Helsingør Kommune er nemlig én af de 34 kommuner, som er udset til ikke at kunne søge puljemidler, hvis borgerne og virksomhederne bor i en byzone.

Flere byzoner i Helsingør Kommune er udfordret på at få ordentlige tele- og dataforhold. Det er blandt andet de byzoner, som ligger i tæt på skov – og strandområder, hvor dækningen er lige så dårlig som i landområder. Helsingør Kommune har yderligere den udfordring, at ligge tæt på Sverige, hvorfor dårlige tele – og dataforhold gør, at man i byzonen hopper af og på det svenske net.

Erfaringen har vist, at det trods stor borgertilslutning kan være svært i visse områder at opnå gode bredbåndsforhold på markedsvilkår alene. Der går ikke en uge, uden Helsingør Kommunes administration modtager breve fra frustrerede borgere og virksomhedsledere, som italesætter deres udfordringer. Vores eneste greb har hidtil været at henvise dem til at søge bredbåndspuljen; men nu står denne mulighed til at blive afskåret.

Helsingør Kommune forventer og håber derfor, at der vil komme dispensationsmuligheder og venter spændt på, hvilke adresser der må søge.

Med venlig hilsen

Pernille Madsen
Centerchef Borgerservice, It og Digitalisering

TELE
INDUSTRIEN
teleselskabernes
branchesamarbejde

Tele@ens.dk

31. maj 2018

Høringssvar vedr. rammerne for bredbåndspuljen i 2018

Teleindustrien takker for høringen og fremsender hermed sine bemærkninger.

Teleindustrien anerkender, at der i forhold til tidligere regler er foretaget ændringer, som vil sikre, at midlerne i langt højere grad anvendes i geografiske områder, hvor markedskræfterne ikke slår til. Det kan derfor støttes at loftet for det maksimale støttebeløb fjernes, hvilket netop muliggør, at man kan nå de særligt svære områder. Desværre modarbejdes dette ellers fine tiltag ved at man fastholder et kriterium i pointmodellen om at tilgodese projekterne med de laveste omkostninger. Det forhindrer i realiteten at man får de rigtigt svære områder med. Dette kriterium bør udfases.

Justeringerne efterlader også spørgsmålet om, hvad man så vil stille op med områder i byer med dårlig dækning. TI er enig i, at det ikke bør løses gennem bredbåndspuljen, men ved at den samlede telepolitik adresserer dette problem og fremmer incitamenter til at investere og anlægge digital infrastruktur også i byerne.

Teleindustrien har tidligere efterspurgt en større forudsigelighed i brugen af offentlige midler på området og har i den forbindelse noteret, at det nye teleforlig indebærer, at regeringen i forbindelse med finansloven for 2019 har til hensigt at forlænge og forøge bredbåndspuljen fra 2019 og frem. Teleindustrien anbefaler, at der afsættes faste beløb for perioder på minimum tre år ad gangen for at sikre den nødvendige forudsigelighed.

Teleindustrien har også tidligere påpeget, at Energistyrelsen burde arbejde for, at kravet om etablering af passiv infrastruktur (tomrør) bortfalder, idet det er et markant fordyrende element i etableringen som ikke har nogen praktisk betydning. Erfaringerne fra de tidligere år viser, at der ikke har været efterspørgsel fra andre udbydere om adgang til tomrørsinfrastruktur, og set i lyset af at de nye vilkår formentlig vil føre til endnu mindre projekter end dem, der blev tildelt i 2017, er det vores klare forventning, at der heller ikke vil være nogen interesse herfor fremover. Den tredjepartsadgang, der reelt forventes at blive efterspurgt og anvendt vil være en BSA adgang til fiberinfrastrukturen.

Ekstra omkostningerne for at opfylde kravet om etablering af passiv infrastruktur vil blive lagt på de samlede projektkomkostninger, hvorved det ansøgte beløb til statsstøtte vil stige. Reelt vil det betyde, at færre kunder vil kunne opnå adgang til bredbånd med bredbåndspuljemidler.

Energistyrelsen opfordres derfor til at fjerne kravet inden projektstart. Hvis det ikke kan nås i 2018, opfordrer Teleindustrien til, at kravet fjernes i forbindelse med fremtidige puljer. Som minimum bør Energistyrelsen sikre en godkendelse af en standard herfor.

TI har tidligere fremsendt sit bud på en sådan standard og udlægning af bredbåndspulje-bekendtgørelsens § 22, der indebærer, at der i støttede hovedforsyningsnet og fordelingsnet etableres enten et ekstra tomrør eller to ekstra subrør. I stikledninger lægges der ikke ekstra tomrør. Her er der mulighed for enten at trække fiber i eksisterende rør eller anvende allerede anlagt fiber. Samlet set indebærer denne løsning, at infrastrukturen og den passive infrastruktur etableres på en måde, så der er plads til flere net. TI anbefaler, at denne standard, som der er bred opbakning til i branchen, indskrives i Energistyrelsen vejledning.

TI skal pointere, at der er meget store administrative byrder forbundet med at indmelde dækning og planlagt dækning for hele landet. EU's statsstøtteregler kræver alene, at der indberettes dækning og planlagt dækning i de områder, hvor der påtænkes støtte. Teleselskaberne ville således gå fra at skulle indmelde planlagt dækning for 100 % af landet til langt under 1 % af landet. Det er afgørende, at man tænker i at reducere teleselskabernes byrder i denne sammenhæng, og det ville i praksis også betyde en højere kvalitet i de indmeldte data, og derved minimere risikoen for tildeling af offentlige støttemidler i områder, hvor der ikke er behov.

Den valgte proces for ansøgninger til statsstøtte medfører, at der er en vis risiko for, at statsstøttemidlerne går til områder der, til trods for indmeldingerne til check dit net, alligevel vil kunne forsynes med bredbånd på markedsmæssige vilkår.

En praktisk løsning kunne være, at Energistyrelsen fremsender listen over ansøgte/udpegede områder til operatørerne, for at høre om en eller flere operatører alligevel vil kunne forsyne området med bredbånd på markedsmæssige vilkår, inden den endelige tildeling gives. Operatørerne skal i givet fald give bindende tilsagn om forsyning med bredbånd i området. Denne metode vil sikre, at statsstøttemidlerne anvendes bedst muligt.

Et alternativ kunne være, at Energistyrelsen inden endelig tildeling fremsender en generel forespørgsel til operatørerne på, om de har planlagt yderligere udbygninger af bredbånd i de støtteberettigede områder i forhold til de tidligere indberetninger.

Teleindustrien finder fortsat, at det bør sikres, at mobildækning inkluderes som en del af kortlægningen som grundlagt for bredbåndspuljen. Teleindustrien fortsætter meget gerne drøftelser med Energistyrelsen om, hvorledes dette i praksis kan lade sig gøre for at sikre teknologineutralitet i ordningen.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien

Retur adresse: Teglholmsgade 1, DK-0900 København C, G-4

Energistyrelsen
Center for Tele
Amaliegade 44
1256 København K

Sendt pr. mail til tele@ens.dk

København 30. maj 2018
joak

Høring over rammerne for bredbåndspuljen i 2018

Generelt

TDC finder det væsentligt, at udrulningen af teleinfrastruktur og levering af tjenester til slutbrugere sker på markedsæssige vilkår. Det er afgørende for, at teleudbyderne kan fastholde et højt niveau af investeringer.

Det må dog erkendes, at der vil være nogle få områder og adresser, hvor markedet ikke vil være i stand til at levere tjenester på sædvanlige markedsæssige vilkår. I sådanne tilfælde er det relevant at se på, om der med statslig støtte kan skabes en situation, der sikrer slutbrugere på sådanne adresser en fornuftig leverance.

Erfaringen har vist, at en statslig bredbåndspulje kan – rigtigt anvendt og afgrænset – være et værdifuldt instrument til at sikre bredbåndsforsyningen i sådanne områder. TDC ser derfor positiv på fortsættelsen af bredbåndspulje samt målretningen mod tyndt befolkede områder.

Sammenholdt rejser pointmodellen og reglen om maksimalt 2/3 tilskud dog bekymringer, da effekten af ændringerne reelt kan vise sig *ikke* at være til fordel for andelen af vinderprojekter i landzoneområder, grundet manglende rentabilitet for udbyderne.

Bemærkninger til Bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018 samt Vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd

Tilskudsberettigede adresser

TDC er enig i, at bredbåndspuljen skal være efterspørgselsdrevet og teknologineutral, og at tilskudsmidlerne skal tildeles på baggrund af objektive udvælgelseskriterier. I lyset af at bredbåndspuljen er en undtagelse fra en

markedsbaserede udrulning, er det helt afgørende at de adresser, som kan komme i betragtning til tilskud, afgrænses helt præcist. Ellers vil der opstå konflikt mellem den statsstøttede og den markedsbaserede udrulning, hvilket ikke vil være acceptabelt.

Energistyrelsens kortlægning af tilskudsberettigede adresser bør tage hensyn til, om en adresse er dækket med mobilt bredbånd. Tages der – som hidtil – kun udgangspunkt i dækningen på adressen med kablet bredbånd, medfører det, at der vil kunne blive ydet statsstøtte til at dække en adresse med bredbånd, selvom adressen i forvejen har en god dækning med mobilt bredbånd.

Pointmodellen

TDC finder det positivt, at Energistyrelsen fortsat lægger op til, at fordeling af puljemidler skal ske med baggrund i objektive kriterier.

Landzonereglen (bekendtgørelsens bilag 1, række 3) samt reglen for projektets størrelse (bekendtgørelsens bilag 1, række 4) bidrager til, at mindre og væsentligt dyrere projekter vil kunne komme i betragtning. Dog sammenholdt med reglen om maksimalt 2/3 tilskud på projektets omkostninger (Bekendtgørelsens § 10) betyder det, at udbydere skal afholde en væsentlig udgift i forbindelse med projekterne. Det vil medføre, at nogle projekter i landzoneområder – efter almindelig kommercielle målestok – ikke er rentable til udbygning af fiber – selv med tilskud fra Bredbåndspuljen. Dertil kommer, at de mindre projekter, der vil kunne opnå maksimumpoint, vil medføre betydelige administrative omkostninger for udbyderne.

Effekten af ændringerne kan derfor vise sig *ikke* at være til fordel for andelen af vinderprojekter i landzoneområder. Der kan ske det, at flere lokale ildsjæle i udkantsområderne vil gøre en indsats og forsøge at komme i betragtning, fordi de kan opnå et højt antal point. Reelt vil de dog aldrig komme i betragtning, da finansieringen mangler.

Fra udbydernes side vil det komme til udtryk ved et mere snævert fokus på de projekter, som har en rentabel business case, hvorimod projekter med mange spredte adresser og mange grave-meter – i nogle tilfælde – ikke vil have samme interesse. Det er en væsentlig bekymring, hvorvidt der reelt vil være udbydere, der ser en forretning i at byde på de dyreste projekter.

Teleudbydernes investering

TDC ser det ikke problematisk, at udbyderen skal anføre, hvor stor en del af omkostningen man dækker, da den samlede omkostning og beløbet allerede efter gældende regler bliver udregnet og tydeliggjort, når regnskabet indsendes.

Egenbetaling

TDC har ingen indvendinger imod, at minimumsegenbetalingen øges til kr. 4.000. I forhold til at tilgodese landzoneområder forventes det dog ikke, at ændringen i egenbetalingen har nogen særlig betydning hverken for deltagertallet eller eventuel manglende finansiering af de mere omkostnings-tunge projekter. Erfaringen viser, at der er meget lidt betalingsvillighed over kr. 4-5.000, og at få projekter vil lykkes med at samle opbakning til et højere niveau. Det vil muligvis betyde færre deltagende adresser i nogle projekter, men omvendt vil flere projekter kunne komme i betragtning, hvis man samtidig gennemfører ændring af grænsen for maksimumpoint for deltagende adresser.

Koncernforbundet virksomhed

TDC finder det uklart, hvad Energistyrelsens hensigt bag justeringen i § 11, stk. 3 om koncernforbunden virksomhed er.

Indirekte omkostninger

Bekendtgørelsens § 11, stk. 1 giver mulighed for at medtage omkostninger til indirekte omkostninger (overhead), uden at det dog er helt tydeligt, hvad omkostningerne kan omfatte og hvordan disse omkostninger dokumenteres.

Åben adgang

Det skal bemærkes, at kravet i § 21, stk. 2 om at der skal tilbydes åben engrosadgang i form af et fysisk netadgangsprodukt frem til slutbrugeren fra et decentralt punkt f.eks i form af en delstrækning af rå kobber, ikke er hensigtsmæssig. Det vil nemlig medføre, at det vil være umuligt for en udbyder at basere sig på de nyeste kobbertechnologier som f.eks vectoring.

Kravet må derfor ændres, så adgangsforpligtelsen også kan opfyldes med anvendelse af et lokalt, virtuelt adgangsprodukt i form af VULA (VULA POIO eller VULA uncontended), hvilket vil tillade både infrastrukturere og den alternative udbyder at anvende vectoring.

Dette vil også bringe bestemmelsen i overensstemmelse med den eksisterende adgangsregulering på bredbåndsområdet.

Til energistyrelsen
Sendt på mail til: tele@ens.dk

KLs høringssvar over rammerne for bredbåndspuljen for 2018

Energistyrelsen har sendt rammerne for bredbåndspuljen i 2018 i høring, herunder bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018 og vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd.

KL og kommunerne har stort fokus på, at der sikres god og tilstrækkelig mobil- og bredbåndsdækning i hele Danmark og især på at få løst udfordringerne med områder, der ikke er dækket af bredbånd, og de mange steder med huller i mobildækningen. På den baggrund ser KL og kommunerne bredbåndspuljen som et godt tiltag, der kan bidrage til at nå borgere og virksomheder, hvor markedet ikke formår at levere attraktive forbindelser.

Tildelingskriterierne for bredbåndspuljen er blevet målrettet mere tyndtbefolkede områder. Der er dog fortsat udfordringer med hastigheder og stabilitet på adresser i byzoner i bykommuner og KL er derfor interesseret i at høre, hvordan styrelsen forventer, at den problemstilling bliver løst. Der synes ligeledes at være et vist overlap mellem de angivne tilskudsberettigede adresser og dækningskravene i frekvensauktionerne for mobildækningen. På den baggrund synes det uklart hvorvidt projekter med anvendelse af mobilteknologi reelt kan ansøge puljen.

I tildelingskriterierne er de tilskudsberettigede adresser angivet på baggrund af den teoretiske kortlægning og der kan være tvivl om, om dette er retvisende, særligt ift. mobildækningen. KL vil derfor opfordre til, at man løbende genbesøger de faktiske behov og den oplevede dækning, og at borgere og virksomheders dokumentation for faktisk dækning på adresser også giver berettigelse til at ansøge puljen. KL og kommunerne bidrager gerne til et arbejde med kortlægning af den faktiske dækning. Den angivne frist 15. august 2018 for indsigelser mod de tilskudsberettigede adresser vurderes derfor kort. Samme gælder annoncerings- og ansøgningstidspunktet.

Eventuelle spørgsmål til KL's kommentarer kan rettes til specialkonsulent Anne Kathrine Fjord-Marschall på akf@kl.dk.

Med venlig hilsen

Pia Færch
Kontorchef for Digitalisering og Borgerbetjening

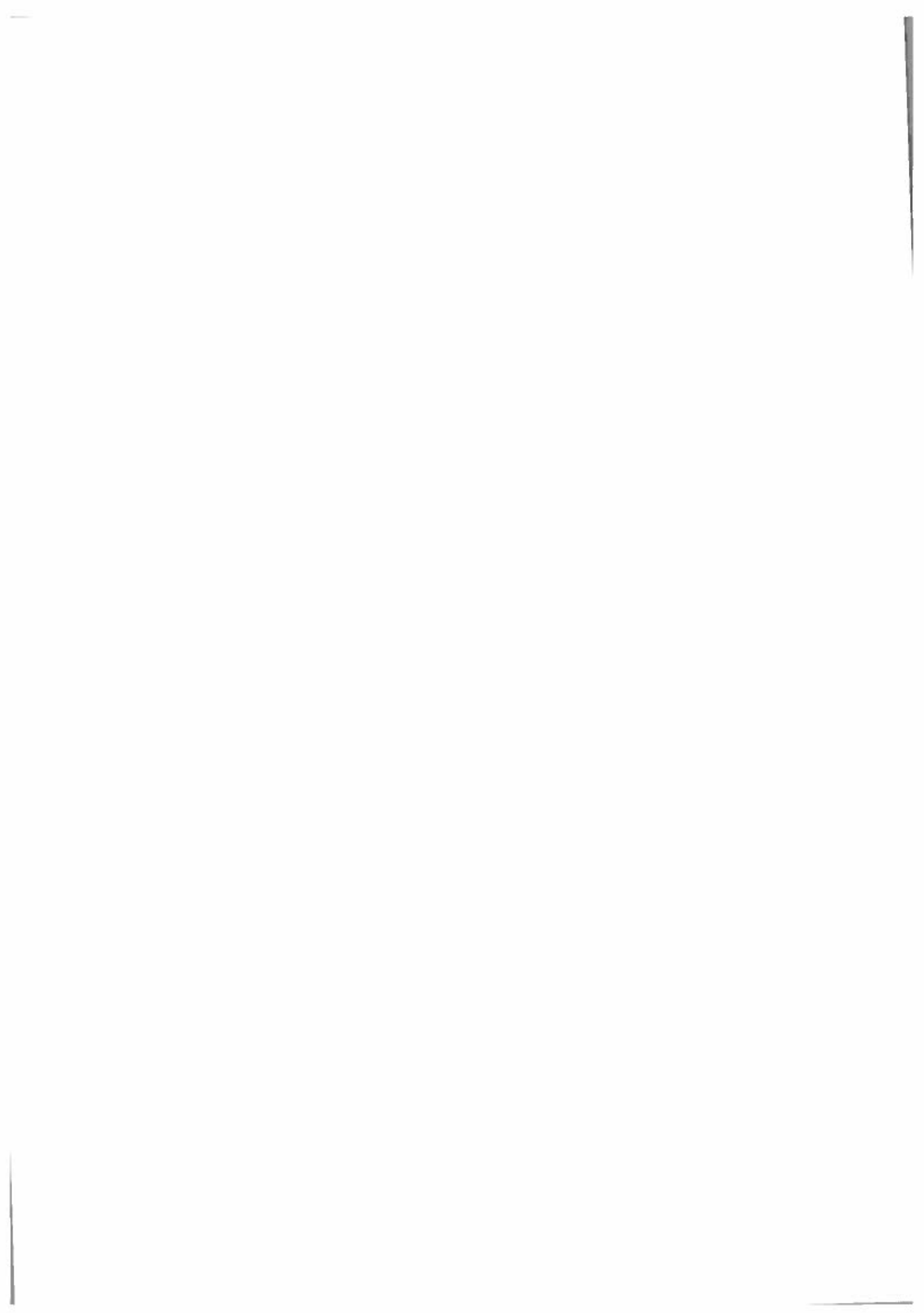
Dato: 30. maj 2018

Sags ID: SAG-2017-02112
Dok. ID: 2542665

E-mail: AKF@kl.dk
Direkte: 3370 3797

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

ROSKILDE
KOMMUNE

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
tele@ens.dk

Digitalisering, IT-Service
Rådhusbuen 1
Postboks 100
4000 Roskilde

Tlf.: 46 31 30 00

kommunen@roskilde.dk
sikkerpost@roskilde.dk
www.roskilde.dk

Roskilde Kommunes høringssvar vedr. bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018 30. maj 2018

Roskilde Kommune har modtaget høring om bekendtgørelse og udkast til vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd med frist d. 1. juni 2018.

Sag nr. 306227
Brev id. 2842683

Ref. ANNAH

Roskilde Kommune finder, at høringen afspejler en god proces, der inddrager aktører med henblik på at justere bekendtgørelse og vejledning for at skabe de bedste rammer for den kommende bredbåndspulje og de potentielle ansøgere.

Dir. tlf. 4631 8880
annah@roskilde.dk

Roskilde Kommune vil gerne kvittere for at der også i 2018 udstedes en ny bekendtgørelse som grundlag for en ny ansøgningsrunde. Roskilde Kommune har ligesom de øvrige dele af Region Sjælland væsentlige udfordringer med dækning af højhastighedsbredbånd.

Roskilde Kommune (RK) har følgende bemærkninger til det samlede materiale:

For det første vil RK gerne udtrykke sin bekymring over kriteriet om egenbetaling, der vægter 20 pct. i den samlede vurdering. En minimumsbetaling pr. husstand på 4.000 kr. og tildelingskriteriet, der giver ingen point for minimumsbetaling og maksimumpoint for en egenbetaling på 10.000 kr. giver en egentlig risiko for at bredbåndspuljen tilgodeser velhavende borgere. Risikoen er dermed, at øvrige borgere, fx borgere med behov for telemedicinske løsninger, som enten grundet sygdom eller andre livomstændigheder er på offentlig ydelse eller har en reduceret indkomst, ikke har råd til at være en del af en ansøgning fra et tilskudsberettiget partnerskab. Erfaringer fra projektet Roskilde Nord, som modtog støtte i 2017, er, at en gennemsnitlig egenbetaling på kr. 4.000 eller mere ville have været en væsentlig hindring for projektet, som indbefatter 219 husstande i landzone.

For det andet vil RK gerne opfordre til, at kriteriet om andel af landzoneadresser i land- og yderkommuner revideres, fx således at alle landzoneadresse vurderes ligeligt – uanset kommunalt tilhørsforhold. Region Sjælland har den dårligste dækning af højhastighedsbredbånd af de fem regioner. Samtidig betragtes store dele af Region Sjælland som by- eller mellemkommuner. Med den aktuelle pointmodel jf. §7, stk. 2

Åbningstider	
Mandag-torsdag	10-15
Fredag	10-14

Telefontider	
Mandag-onsdag	08-15
Torsdag	10-17
Fredag	08-14

stilles landzoneadresser på store dele af Sjælland ringere i pointmodellen end størstedelen af landzoneadresser i Fyn, Jylland og Bornholm.

Side2/2

For det tredje vil RK gerne opfordre til at tidsplanen revideres, således at der gives yderligere tid til at borgere, virksomheder, bredbåndsudbydere og evt. kommuner kan etablere deres partnerskab, samt komme med indsigelser i forhold til kortlægningen af tilskudsberettigede adresser. Erfaringer fra projektet i Roskilde Nord er dels, at etableringen af et partnerskab er en omfattende og ressourcekrævende opgave for de involverede borgere og virksomheder, som forudsætter tilstrækkeligt med tid. I den foreløbige tidsplan for 2018 gives der max fire mdr., hvoraf juli forventes at være sommerferie for de fleste borgere og virksomheder. RK vil derfor gerne opfordre til, at annoncerings- og ansøgningsfristen flyttes minimum en måned til henholdsvis medio oktober og medio november.

Endvidere vil RK gerne opfordre til at fristen for at kommuner, borgere mv. kan gøre indsigelser i forhold til kortlægningen af tilskudsberettigede adresser forlænges til medio september. Erfaringen fra Roskilde Nord viser, at der kan være unøjagtigheder i kortlægningen af tilskudsberettigede adresser. Derfor opfordrer RK til, at fristen flyttes til medio september, så borgere og virksomheder har tid til at gøre indsigelser efter endt sommerferie.

Afslutningsvis vil RK opfordre til, at der i bilag til den udmærkede vejledning vedlægges et forslag til et slideshow og en kort informationsfolder, som kan anvendes af fx borgere, virksomheder og kommuner, når der skal informeres lokalt med henblik på etableringen af partnerskaber. Det vil være et hjælpsomt værktøj til mange.

Venlig hilsen

Anna Højeng
Specialkonsulent

Høringssvar vedrørende rammerne for bredbåndspuljen 2018

Randers kommunes bemærkninger vedrørende tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018

Tilskudsberettigede adresser

Først og fremmest finder Randers Kommune det positivt, at Regeringen med ændringerne af tilskudskriterierne for at kunne søge bredbåndspuljen har besluttet, at byzoneadresser i de såkaldte bykommuner ikke længere skal være søgeberettigede. Det fjerner et stort antal adresser, hvor markedet må vurderes at kunne udrulle højhastighedsbredbånd på rent kommercielle vilkår.

Pointmodellen

I forlængelse af ovennævnte beslutning om at byzoneadresser ikke længere vil være søgeberettigede, vurderes det ligeledes positivt, at der tilføjes et kriterie om, at andelen af landszoneadresser i land- og yderkommuner giver point i den samlede vurdering af projekter, der søger puljen. Det understøtter målet om i højere grad at målrette puljen til yderområderne.

Umiddelbart vurderes det positivt, at Regeringen vælger at nedsætte grænsen for, hvor stort et projekt skal være for at opnå maksimumpoint på kriteriet om projekternes størrelse. Ved at nedsætte grænsen fra 100 adresser til 50 adresser åbnes der op for, at mindre landsbyer og landdistriktsområder i højere grad vil få mulighed for at score flere point og dermed få støtte. Dog bemærkes det i samme ombæring, at det stadig efterlader et behov for at have en vis densitet i et projekt for at kunne være attraktiv for bredbåndsudbydere. Dermed vil de "hårdest ramte" yderadresser formentlig stadig ikke blive hjulpet på vej mod bedre bredbånd.

Behovet for en tæt densitet i et ansøgende projekt synes at blive understøttet af beslutningen om rammerne for kriteriet om totalprisen pr. tilslutning. Her vurderes det positivt desto lavere prisen er pr. deltagende adresse i et givent projekt. Det fremstår dermed som et kriterie, der yderligere gør det vanskeligt for adresser i tyndt befolkede områder at opnå tilskud.

Med kriteriet for egenbetaling fastlægges det, at maksimumpoint for ekstra egenbetaling gives ved en gennemsnitlig ekstra egenbetaling på 10.000 kr. pr. deltagende adresse ud over kravet om en gennemsnitlig egenbetaling på 4.000 kr. Samtidig vægtes dette kriterie med 20 % i den samlede bedømmelse.

Den gennemsnitlige egenbetalingen på mindst 4.000 kr. vurderes positivt, eftersom det åbner op for større fleksibilitet i projekter, da nogle adresser dermed stadig kan deltage uden nødvendigvis at være forpligtigede til at betale en minimum egenbetaling.

Men i samme ombæring åbnes der op for, at man kan opnå maksimumpoint på kriteriet med en ekstra egenbetaling på 10.000 kr., hvilket ikke opfattes hensigtsmæssigt ift. at samle stor tilslutning i projekter. Baseret på lokale erfaringer i Randers Kommune vil det med høj sandsynlighed skabe udbredte opfattelser af, at for at komme i betragtning til at få tildelt midler, skal man indstille sig på at betale omkring 10.000 kr. ekstra i egenbetaling. Det synes at blive understøttet af, at man samtidig vægter denne del med 20 % i den samlede bedømmelse. Det kan gøre det svært for lokale tovholdere på projekter at overbevise deres medborgere om andet.

Indberetning af udrulningsplaner og ny dækning

Randers Kommune finder det meget positivt, at der fastsættes en deadline for, hvornår bredbåndsudbydere har mulighed for at bidrage til kortlægningen af søgeberettigede adresser med oplysninger om eksisterende eller konkret planlagt dækning inden for tre år, som kortlægningen bør tage højde for.

Samlet vurdering fra Randers Kommune

Ændringerne i rammerne for bredbåndspuljen 2018 efterlader et blandet indtryk. På den ene side fremstår ændringerne omhandlende by-, land- og yderkommuner som tiltag, der medvirker til i højere grad at målrette puljen til de yderområder, hvor det er mindst sandsynligt at markedet på rent kommercielle vilkår kan løfte opgaven.

På den anden side foretages der ændringer ift. totalprisen pr. tilslutning, hvilket med høj sandsynlighed vil tilgodese tættere befolkede områder. Dermed vanskeliggøres det markant at målrette midlerne tyndt befolkede områder.

Randers Kommunes bemærkninger vedrørende vejledning til ansøgning

Randers Kommune har ingen kommentarer til vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd.

Harndrup, 29-05-2018

Bemærkninger til høringen om Rammerne for Bredbåndspuljen 2018

Visse ændringer i rammerne for bredbåndspuljen 2018 i pointmodellen modarbejder at reelle yderområder i landzone får adgang til fiber.

1. Nedsættelsen af antallet af adresser til 50 point er positivt. Der er dog tale om et stort tal, hvis vi skal opnå max-point i vores lokalområde på tværs af kommuneskel. Vi bor ganske langt fra hinanden, idet der er tale om nedlagte landbrug, landbrug, firmaer mv., og nogle af de adresser, der er til stede her, har stået tomme i årevis og er i forfald – ja en af ejendommene på Energistyrelsens kort over tilskudsberettigede adresser er faktisk blot et skur! At få max point for projektets størrelse på baggrund af antallet af adresser er for os faktisk umuligt, hvis vi skal holde os indenfor et sammenhængende område. Lokalområder er i øvrigt ofte ikke "sammenhængende" i gængs forstand i landzone.
2. Ved at begrænse støtteintensiteten til 2/3 af projektets omkostninger, reduceres landzonebefolkningens chance for at få adgang til bredbåndspuljen yderligere. I forvejen er egenbetaling hævet til 4000 kr. (en fordobling). Men skal 1/3 af projektets udgifter tillige finansieres af borgere og firmaer (hvilket herude slet ikke er to adskilte størrelser) og kommuner (som efter kommunesammenlægningen er længere væk end før) samt udbydere, frygter jeg, at vi endnu engang ser udkanten blive forbigået.
3. Maksimumpoint for en gennemsnitlig ekstra egenbetaling på hele 10000 kr. oven i de 4000 kr. pr ejendom, er et urimeligt kriterie og helt i modstrid med det erklærede mål om hurtigt Internet til hele Danmark. Vi har generelt et lavere lønniveau på landet og i provinsen og allerede de 4000 kr. får folk til at ryste på hovedet.

Endvidere må det siges at være kontraproduktivt, hvis rammerne for Bredbåndspuljen i selve vægtningen af de forskellige kriterier for max-point i højere grad vægter lav pris og egenbetaling, fremfor at vægte, hvorvidt der i et projekt reelt er tale om landzone/yderområder med dårlig dækning og manglende adgang til alternativer, der søger del i bredbåndspuljen.

Med venlig hilsen,

Gitte Ramsby

Skydsbjergvej 41, 5463 Harndrup på Fyn

ENS - Center for Telekommunikation

Fra: fiber@hyllingenet.dk
Sendt: 29. maj 2018 01:40
Til: ENS - Center for Telekommunikation
Cc: Henrik Kjær
Emne: Re: Høringssvar for rammerne for bredbåndspuljen 2018 - Brugernes synspunkter

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Til ENS,

Som tillæg til det tidligere indsendte, vil vi da også lige forespørge, om de nys oplagte regler kunne vente med at træde i kraft, til den 3-årige prøveperiode er udløbet (2016, 2017, og 2018).

Vi har, i tillid til, at dette var det sidste år under de nugældende regler begyndt indsamling af tilmeldinger

fra 1. februar i år for området omkring Kyse Overdrevsvej samt Kyse i Næstved kommune,

Dette er vi kommet ret langt med, og mangler selvfølgelig nogle af "de tungere tilslutninger".

Spørgsmål:

Kan ENS give os tilladelse til at indsende disse tilmeldinger efter de gamle regler?

Yderligere kan det føles en del meningsløst, at ENS udsender en mulighed for et høringssvar med frist den 1. juni 2018,

hvor vi selvfølgelig forventer, at vi ved at arbejde med dette svar på en dyberegående måde, kan forvente en realitetsbehandling af disse forslag, der indsendes.

Vi kan vel forvente, at reglerne efter en behandling af vore bemærkninger kan få en tid til at træde i kraft, så vi kan få tid til at indsamle tilmeldinger efter disse regler således, at de nye regler ikke træder i kraft før efter denne dato????

From: fiber@hyllingenet.dk

Sent: Tuesday, May 29, 2018 12:16 AM

To: ENS - Center for Telekommunikation

Cc: hki@ens.dk

Subject: Høringssvar for rammerne for bredbåndspuljen 2018

Til ENS,

Hermed vedhæftet er vort høringssvar omkring rammerne for Bredbåndspuljen fra 2018.

Især vore indvendinger omkring brugernes indgåelse af bindende kontrakter bedes taget op til nøje overvejelse,

idet disse ikke synes behandlet i tilstrækkelig grad i oplægget.

Vi kan godt forstå, at der er lagt vægt på, at det juridiske grundlag er behandlet nøje i oplægget, og at dette kan været nødvendigt efter prøveperiodens forløb.

Men brugersiden bedes med al respekt indarbejdes i forslaget – evt. ved hensyntagen til de forslag til en løsning heraf i vedhæftede -

så kontrakterne med brugerne kan foregå på et sikrere grundlag, idet disse skal laves inden et tilbud fremkommer.

Dette aspekt er efter vor mening ikke medtaget på nogen måde i oplægget.

Hermed til deres behandling og med håb om fremme af det vedhæftede..

Med venlig hilsen

Bo Lytzen,
formand f. Hyllinge Antenneforening

Civiløkonom, HD i organisation

Virusfri. www.avast.com

Hyllinge Antenneforening
v/ Bo Lytzen
Søndergade 5, Hyllinge pr.
4700 Næstved.
☎ 22 90 99 02,
E-mail: fiber@hyllingenet.dk

Hyllinge den: 27 maj 2018

TIL: Energistyrelsen

Vedr.: Høringssvar til Udkast omkring Bredbåndspuljen 2018 - Egenfinansiering

Vi har følgende bemærkning til høringen omkring Bredbåndspuljen 2018:

Man har med **bestemmelsen omkring egenfinansieringen** af en del af tilskuddet gjort Det meget uoverskueligt for hver enkelt deltager i projektet, hvad man egentlig skriver under på økonomisk, når man giver sit tilsagn om at ville have en fiberforbindelse med støtte fra bredbåndspuljen. Jeg har skitseret dette i eksempler herunder.

Det gør det samtidigt uhyre svært at få en god dækning i området, når vi kommer rundt med tilmeldingsfoldere til de mulige deltagere..
Hvad skal der egentlig stå i denne tilmelding?

Det kan samtidig blive uhyre svært at fastholde de tilmeldte, hvis de skitserede løsninger ikke holder økonomisk.

De indhentede tilbud skal jo netop laves ud fra de tilmeldte, og disse kan derfor blive urimeligt dyre pr. tilmelding, når ikke alle er med, så der pr. tilslutning ikke spares noget i ENS ved denne regel. Først herefter har vi så et korrekt tal til de tilmeldte – en noget omvendt måde at behandle kunderne på – et aspekt vi er usikre på, der er overvejet helt til bunds?

Vi vil hermed tillade os at komme med et par konstruktive forslag til at kunne udarbejde en korrekt tilmelding til underskrift:

- 1) Grænsen for egenfinansiering på 1/3 hæves, så medfinansiering først starter ved kr. 30.000,-.
- 2) Den maksimale egenfinansiering er højst kr. 10.000,- hvis punkt 1. ikke kan opfyldes.

Vi forstår godt, der kan kræves en egenfinansiering, hvis 70.000,- grænsen skal bortfalde, så det bliver muligt i meget tyndt befolkede områder at nedlægge fiber, men med den foreslåede ændring ved punkt 1 kan en gennemsnitlig fiberforbindelse til kr. 42.000,- kunne laves med en egenbetaling på kr. 4.000,-, hvilket var den pris, en del af vore tidligere projekter kostede, og vel egentlig også er den målgruppe, der sigtes på med puljens midler, da vi alene i kommunen har over 7.000 med dårligt internet især her på landet.

Og så kan vi lave et sikkert oplæg til en kontrakt, der kan binde folk.

Dette er ikke muligt ellers, og så står vi med en meget stor usikkerhed omkring projektet, der i øvrigt har mange gode elementer i sig.

Venlig hilsen

Bo Lytzen
Formand/ Hyllinge Antenneforening
Civiløkonom

Tanken bag egenfinansiering er evt., at entreprenøren skal kunne anvise muligheder til restfinansieringen.

Hvordan vil ENS have, vi i indsamlingen af tilbud skal kunne indarbejde dette i bruger-kontrakten, så brugeren kan indgå i en forpligtigende kontrakt, når tilbudsgiver ikke har afgivet et tilbud om restfinansiering?

Spørgsmål, der melder sig:

Vil det være lovligt at skrive i kontrakten med brugeren, at vedkommende alene er bundet, hvis de anførte betingelser er opfyldte – krav, der ikke er nævnt af ENS omkring egenbetalingens maximale størrelse ved underskriften?

Vi vil i givet fald også være nødsaget til at anføre ved indsendelsen af projektet, at vi har disse forbehold for valg mellem de indkommende tilbud, og at ændring i konditioner kan medføre, at tilbud fravælges, eller antal tilmeldte kan blive ændret.

Eksempel 2:**Egenfinansieringen fra entreprenørens side vil afhænge af en binding:
Et indefrosset beløb pr. bruger der afvikles således:**

- a) Ved at anvende fiberen i entreprenørens abonnement i en vis tidsperiode eller
- b) Ved at beløbet er forfaldent straks, man ophører med at abonnere på det indlagte fibernet.

Denne løsning vil også forekomme de tilknyttede brugere usikker, især ved kontraktskrivning, da vi nu igen er ude i, at et beløb ikke kendes endnu ved tilmeldingen.

Eksempel 3:**Ved at der indføres en startgrænse på kr. 30.000,- før der skal ske egenfinansiering opnås, at der kan forlanges egenfinansiering for meget tyndt befolkede områder og unormalt dyre projekter. Dette mener jeg godt, man kan forklare brugerne, hvis der findes en max-grænse.**

Vi er lidt usikre på, hvad ideen egentlig er for at begrænse udbredelsen af Fiberudlægningen på denne måde, idet det jo er meningen, at der skal lægges Fiber ud i hele Danmark?

Behovet for at nedlægge fiber er stort, og det kunne være en god ting at revurdere ideen om egenfinansiering, og øge puljen, da der er et behov over 5 milliarder, før der bliver stor dækning.

Også at lade de mindre firmaer dække de tyndt befolkede områder kan være en rigtig god ide, så disse områder opnår en dækning, når det ikke er rentabelt for store firmaer.

Her har de store entreprenører et krav om, at de skal have en dækning til deres aktionærer, og dette gør, at områder med tynd befolkning ikke er attraktive – her ser vi desværre, at de ved tilbud uden om puljen springer adresser over, der ligger over 50 meter fra hovedlinien – dette gør, at de oversprungne helt har mistet muligheden for fremtidigt fiber.

Vi har under alle omstændigheder ikke nemt ved at indskrive dyrere tilbud i en forhåndskontrakt.

Hvis man ønsker at sortere dyre entreprenører fra, kan man måske ad anden vej kontrollere den fortjeneste, der laves pr. projekt, og hvilke betingelser, de forskellige udbydere har for deres tilbud. Vi ser en fare for, at man ved at tage af en anden kasse og lægge fiber herfor kan skævvride konkurrencen. (For eksempel Fibia, der har lånt/taget deres midler til nul % fra elbrugerne, så de bedre kan give et fiber-tilbud med lang løbetid end selskaber under markedsvilkår.)

Dette giver ikke fri konkurrence.

Dok. ansvarlig: TWO
Sekretær: EDR
Sagsnr.: s2018-339
Doknr.: d2018-8788-5.0
28. maj 2018

Dansk Energis høringssvar vedrørende bredbåndspuljen

Dansk Energi skal indledningsvis kvittere for muligheden for at kunne afgive svar vedrørende evaluering af bredbåndspuljen.

I forhold til de – af Dansk Energi – tidligere fremsendte høringssvar om puljen, senest ultimo oktober 2017, vil Dansk Energi alene supplere med nedenstående.

Dansk Energi kvitterer for en mere målrettet bredbåndspulje stilet mod landdistrikterne. Dermed undgås i højere grad, at puljen er med til at fortrænge private investeringer i byområder, hvor markedskræfterne naturligvis må forventes at slå til.

Dansk Energi kvitterer også for, at egenbetalingen stiger fra 2.000 kr. til 4.000 kr. hvilket medfører, at der kommer et stigende fokus på økonomien i at etablere en ny digital infrastruktur.

Dansk Energi opfordrer til, at der fortsat arbejdes med mere smidige krav i forhold til etablering af net i bredbåndspuljen. Det gælder ikke mindst i forhold til kravet om, at der skal lægges yderligere tomrørskapacitet ned sammen med etableringen af de pågældende netværk.

Dansk Energi har i sit høringssvar fra ultimo oktober 2017 anbefalet, at Energistyrelsen hurtigst muligt får godkendt en dansk tilpasset løsning hos EU-Kommissionen som blandt andet adresserer kravet om tomrørskapacitet.

Dansk Energi har i den forbindelse noteret, at EU-Kommissionen per ultimo april 2018 har truffet hele 156 afgørelser om nationalt tilpassede støtteordninger til bredbånd i stort set samtlige EU-medlemsstater – med undtagelse af Danmark.

Dansk Energi opfordrer til, at en dansk tilpasset løsning vedrørende kriterierne i bredbåndspuljen senest bør være gældende fra 2019.

Som tidligere anført af Dansk Energi anses kravet om tomrørskapacitet som et fordyrende og irrelevant ekstra krav. Konkurrencen sikres således allerede gennem tredjepartsadgangen til det etablerede netværk. Derudover har Dansk Energi ingen kendskab til, at der på noget tidspunkt er efterspurgt denne tomrørskapacitet fra tredjeparter. Dertil skal lægges, at der i Dansk Energi ikke er kendskab til, at der for nogen andre statsstøttede forsyningsarter stilles krav om yderligere tomrørskapacitet.

De ekstra omkostninger som bruges på at sikre kravet om ekstra tomrørskapacitet er samtidig omkostninger som betyder, at beløbet som trækkes fra bredbåndspuljen til givne projekter er større end det samfundsøkonomisk optimale. Det må således være i den politiske og samfundsmæssige interesse, at skære sådanne overflødige – og ikke efterspurgte – omkostningselementer ud af kravene til bredbåndspuljen, således at midlerne fra puljen rækker længere og kommer flere borgere til gavn.

Derudover opfatter Dansk Energi den nuværende praksis med tomrør som beskrevet i vejledningen til reglerne om bredbåndspuljen (afsnit 4.2), at der alene er tale om, at den nedlagte passive infrastruktur som indeholder det fibernetkabel som husstanden tilsluttes, skal have mulighed for samtidig at indeholde yderligere to kabler. Det opfattes således ikke som om, at der skal lægges to selvstændige rør ned. Dansk Energi opfordrer Energistyrelsen til at præcisere dette i vejledningen.

Slutteligt skal Dansk Energi opfordre til, at Energistyrelsen i relation til de gentagne/årige indberetninger af dækning til brug for afgrænsning af bredbåndspuljen, alene spørger til udruvnings- og dækningsplaner i de afgrænsede områder, som indgår i og er omfattet af puljen. Det er således alene disse områder, som er relevante i indberetningen. Dette vil kunne klassificeres som en administrativ lettelse for de selskaber, som skal indberette.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Thomas Woldiderich

Køge den 24/5 2018

Hørings svar vedr. Bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018

Vi finder en del uhensigtsmæssige punkter i forslaget hvilket vi kort redegør for i nedenstående.

Egenbetalingen fra brugerne med pointgivning op til kr. 10.000 er urealistisk høj og kan bevirke at især bedre økonomisk stillede områder får tilskud. Man må forvente at puljens sigte er at landejendommene skal have høj datahastighed for netop at skabe bl.a. økonomisk vækst i disse områder.

Vi finder ikke underbygning for at det skaber bedre bred dækning, at nedsætte tallet for point til 50 brugere. Derimod ser vi en tilskyndelse til at finde landsbysamfund der tilsammen giver 50 brugere frem for at forsyne større sammenhængende landområder.

Vi finder det urealistisk at brugere, kommuner, og teleselskab skal investere 1/3 af omkostningerne. Det er jo netop sigtet at puljen skal sikre bredbånd i områder hvor der ikke er tilstrækkelig økonomisk dækning for udbygning indenfor kommercielle rammer. En af de særligt opnåede forhold ved puljen som den er i dag er, at man får forsynet alle i et område der er stort nok til at også indgår ejendomme der ligger 1-2 km fra landevejen. Modsætning til dette er de kommercielle projekter der kun forsyner de områder hvor husstandene ligger rimeligt tæt, ofte kun husstande indenfor byskillet.

Venlig hilsen
Finn Lindau
Mobil 28407100

Comflex Networks ApS
Sundvej 12D
4600 Køge
Tel. 43997102/32230000

www.comflex.dk

Emne:

VS: Høringssvar om Bredbåndspuljen 2018

Fra: Thomas Kampmann [mailto:thomas.kampmann@rn.dk]

Sendt: 28. maj 2018 13:51

Til: ENS - Center for Telekommunikation

Emne: Høringssvar om Bredbåndspuljen 2018

Til Energistyrelsen

Tak for muligheden for at kommentere på de opstillede rammer for bredbåndspuljen 2018. Nedenstående høringssvar er et samlet svar fra hele Nordjylland, de 11 kommuner og Region Nordjylland.

Vi finder at de nye kriterier for ansøgning til bredbåndspuljen, og den foreslåede vægtning af ansøgninger er et skridt i den rigtige retning. Desværre er der også områder, hvor forslaget går imod de anbefalinger kommuner og regioner over hele landet kom med i forbindelse med evalueringen af puljen for 2016-17:

Generelle kriterier:

- **Byzoneadresser i de såkaldte bykommuner vil ikke længere kunne søge om tilskud.**
Ændringen vurderer vi er et skridt i den rigtige retning, som vi byder velkommen. Men den vil kun fjerne de mest grelle eksempler fra de forrige år. Hvis man for alvor skal sikre at puljen støtter projekter der ikke ville blive gennemført på markedsvilkår, skal man også have en vurdering der belønner projekter, hvor afstanden mellem adresserne er større.
- **Egenbetalingen er hævet til kr. 4.000,-**
Dette er stik modsat anbefalingen fra Nordjylland og de fleste andre kommuner i landet. Vi har anbefalet at egenbetalingen fjernes, men accepteret at egenbetalingen på kr. 2.000,- kunne anses som rimelig, selv om vi i markedsbaserede projekter ofte ser denne betaling sat til kr. 0,-.
Kravet om egenbetaling understøtter ikke målet med puljen, om at understøtte de adresser, hvor markedet ikke vil dække på markedsvilkår. Vi ved også at kravet om egenbetaling, har været en af de største barrierer for ildsjælene, når de har skullet søge opbakning til projekterne. Vi er derfor helt uenige i at egenbetalingen hæves til kr. 4.000,-
- **Støtteintensiteten ændres til 2/3**
Der ydes ikke længere 100% tilskud, hvilket giver øgede krav til finansieringen af projekterne. Kravet betyder naturligvis at pengene i puljen kan "række" længere, men det giver øgede udfordringer for de enkelte projekter. Samtidig må kommunerne forvente, at der kommer et pres på medfinansiering fra lokale projekter. Vi ønsker at man fortsætter med en model, hvor der ydes 100% støtte.
- **Grænsen for maksimale point for kriteriet om projektets størrelse ændres fra 100 til 50 adresser.**
Dette er en forbedring i forhold til tidligere, men mange af de nordjyske projekter har haft en størrelse på ca. 30 adresser eller mindre. Vi ser helst at dette kriterie fuldstændig fjernes, eller i det mindste fastlægges til 30 adresser

Vægtning af projektansøgningerne

- **Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s, vægtning 25%**
Relevant kriterie og rimelig score. Understøtter at adresser med dårligste dækning støttes.
Vi ser dog ofte at det er næsten umuligt at få de sidste adresser med. Vi vil derfor foreslå at der opnås maksimal point score ved 90% tilslutning
- **Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1Mbit/s, vægtning 25%**
Relevant kriterie og rimelig score. Understøtter at adresser med dårligste dækning støttes.
Vi ser dog ofte at det er næsten umuligt at få de sidste adresser med. Vi vil derfor foreslå at der opnås maksimal point score ved 90% tilslutning

- **Andel af landzoneadresser i land- og yderkommuner, vægtning 10%**
Klar forbedring i forhold til tidligere og sikrer i højere grad at adresser med dårlig udsigt til at få dækning kan støttes. Scoren er dog urimelig lav. Bør være min. 20%-25%.
- **Projektets størrelse, vægtning 10%**
Forbedring i forhold til tidligere, men ikke vidtgående nok. Bør være 30 adresser
- **Totalprisen pr. tilslutning, vægtning 10%**
Har svært ved at se, at adresser i landområder vil kunne score maksimalt point på dette kriterie. Til gengæld vil sommerhusprojekter kunne have god mulighed for at score point i denne kategori.
Alt i alt vurderer vi ikke at dette kriterie understøtter formålet med puljen, da lav pris pr. tilslutning øger muligheden for at projektet vil blive gennemført på markedsvilkår
- **Egenbetaling, vægtning 20%**
Dybt kritisabelt kriterie sammenholdt med øvrige betingelser. Puljen skal understøtte de adresser der ikke vil få dækning via markedskræfterne. Den skal ikke støtte dem der har bedst råd!
Eneste positive er, at der er tale om et konkret beløb og ikke en procentdel af den samlede omkostning.
Hvis kriteriet fastholdes bør vægtningen være maksimalt 5%

Herudover bemærker vi, at tilgængeligt opdateret materiale, der angiver hvilke adresser, der er omfattet af Bredbåndspuljen endnu ikke er tilgængeligt. Kommunerne vil derfor have svært ved at kontakte relevante personer der skal informeres om puljen og bl.a. inviteres til energistyrelsens informationsmøder. Vi anser derfor de angivne tidsfrister, for indsigelse over kortlægningen, annoncering og ansøgninger er for stram. Vi anmoder derfor om, at disse frister udsættes med minimum 14 dage.

Endelig har Nordjylland desværre oplevet, at en del leverandører ikke har ønsket at byde ind på projekter, fordi de har en usikkerhed på, om de kan leve op til kravene til engrosadgang og etablering af passiv fysisk infrastruktur. Dette gælder i høj grad de lokale antenneforeninger. Vi har en stor interesse i at så mange udbydere som muligt, byder ind på de annoncerede projekter, og opfordrer styrelsen til at sikre, at denne usikkerhed fjernes i samarbejde med de potentielle leverandører.

Med venlig hilsen
Thomas Kampmann
Specialkonsulent
22 56 84 51
thomas.kampmann@m.dk

REGIONAL UDVIKLING

Kontoret for Erhverv, Kompetence og Teknologi
Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
m.dk

Sæt dit fingeraftryk - følg os på facebook.com/brainsbusiness